

**PORTIT AVAUTUVAT PUUTARHOIHIN –
AVOIMET PUUTARHAT -KYSELYTUTKIMUS**

Jaana Ojanen
Maisterintutkielma
Helsingin yliopisto
Maataloustieteiden laitos
Kasvintuotantotieteet
Huhtikuu 2018

Tiedekunta/Osasto — Fakultet/Sektion — Faculty Maatalous-metsätieteellinen tiedekunta		Laitos — Institution — Department Maataloustieteiden laitos	
Tekijä — Författare — Author Jaana Ojanen			
Työn nimi — Arbetets titel — Title Portit avautuvat puutarhoihin – Avoimet puutarhat -kyselytutkimus			
Oppiaine — Läroämne — Subject Kasvintuotantotieteet			
Työn laji — Arbetets art — Level Maisterintutkielma	Aika — Datum — Month and year Huhtikuu 2018	Sivumäärä — Sidoantal — Number of pages 56 s.	
Tiivistelmä — Referat — Abstract <p>Avoimet puutarhat on Puutarhaliitto ry:n hallinnoima valtakunnallinen puutarhatapah-tuma, jolloin puutarhojen portit aukeavat vierailijoille yhden päivän ajaksi. Tapahtuma on järjestetty vuodesta 2012 lähtien ja siitä on tullut suosittu puutarhaharrastajien keskuudes-sa. Tapahtuma on avoin kaikille ja kuka tahansa voi ilmoittautua mukaan teemapäivään puutarhansa kanssa. Teemapäivään osallistuu vuosittain lähes 500 puutarhaa ympäri Suo-men ja päivän aikana tehdään kymmeniä tuhansia puutarhavierailuja.</p> <p>Tutkimusaineisto kerättiin vuoden 2016 teemapäivään osallistujille suunnatulla kyse-lyllä. Kysely lähetettiin sekä sähköisenä että paperisena lomakkeena ja siihen oli mahdol-lista vastata 9.8.–9.9.2016 välisenä aikana. Kyselylomakkeen avulla pyrittiin selvittämään puutarhaharrastajien motiiveja ja odotuksia teemapäivään osallistumisesta sekä sitä, mitä puutarhaharrastus heille merkitsee. Vastauksia kyselyyn saatiin yhteensä 195 kappaletta. Vastauksia analysoitiin kvantitatiivisin ja kvalitatiivisin menetelmin.</p> <p>Moni kyselyyn vastannut luokitteli itsensä pitkäaikaiseksi harrastajaksi ja oli osallistu-nut tapahtumaan useammin kuin kerran. Puutarhanhoito oli vastaajille mieluisa harrastus ja moni heistä koki puutarhan antavan hyvää oloa ja parantavan hyvinvointia. Vastaa-jia kiinnostivat enemmän puutarhan esteettisyys ja kukinta kuin hyötykasvien viljely.</p> <p>Avoimet puutarhat on osallistujille tärkeä tapahtuma, joka mahdollistaa puutarhan esit-telemisen puutarhaharrastajan näkökulmasta. Teemapäivän merkitys puutarhaharrastajien omana tapahtumana korostui kyselyn vastauksissa. Tärkeinä asioina koettiin muun muassa vuorovaikutus puutarhavierailijoiden kanssa, mahdollisuus tutustua muihin samanhenki-siin ihmisiin, hyvän mielen tuottaminen muille, oman osaamisen ja tekemisen esittelemi-nen puutarhassa sekä tiedon välittäminen.</p>			
Avainsanat — Nyckelord — Keywords kyselytutkimus, motivaatio, puutarhat, puutarhanhoito			
Säilytyspaikka — Förvaringsställe — Where deposited Viikin kampuskirjasto			
Muita tietoja — Övriga uppgifter — Further information Ohjaajat: yliopistonlehtori Leena Lindén ja Puutarhaliitto ry:n toimitusjohtaja Timo Taulavuori			

HELSINGIN YLIOPISTO — HELSINGFORS UNIVERSITET — UNIVERSITY OF HELSINKI

Tiedekunta/Osasto — Fakultet/Sektion — Faculty Faculty of Agriculture and Forestry		Laitos — Institution — Department Department of Agricultural Sciences	
Tekijä — Författare — Author Jaana Ojanen			
Työn nimi — Arbetets titel — Title Questionnaire survey for participants of Avoimet Puutarhat 2016			
Oppiaine — Läroämne — Subject Plant Production Science			
Työn laji — Arbetets art — Level Master's thesis	Aika — Datum — Month and year April 2018	Sivumäärä — Sidoantal — Number of pages 56 p.	
<p>Tiivistelmä — Referat — Abstract</p> <p>Avoimet puutarhat is an open garden event administrated by Puutarhaliitto ry. This event has been arranged since 2012 and it has become very popular among gardeners and visitors. Each year almost 500 gardens open their gates for tens of thousands visitors for one day. The aim of this study was to examine why people participate to this event with their gardens and what it gives for them and what gardening as a hobby means for them.</p> <p>The data were collected through a questionnaire survey for gardeners who opened their gardens in 2016. The survey was conducted between the 9th of August and the 9th September 2016 with an electronic document in the Internet and a printed document for those who didn't have email. A total of 195 questionnaires were completed. The data were analysed by quantitative and qualitative methods.</p> <p>Most of the participants classified themselves as an experienced hobbyist and they had been taken a part in the event more than once. The participants experienced that garden and gardening means lot of them, it makes them feel better and it's good for their health. Aesthetics and decorativeness seemed to be more important than cultivation of food plants.</p> <p>Avoimet puutarhat has become an important event for the garden enthusiasts. This event gives a possibility for interaction between gardeners and visitors. The garden enthusiasts have a chance to meet others who think similarly and like the same things, share their passion and show their skills and also learn more from each other during this particular day.</p>			
Avainsanat — Nyckelord — Keywords questionnaire survey, motivation, gardens, gardening			
Säilytyspaikka — Förvaringsställe — Where deposited Viikki Campus Library			
Muita tietoja — Övriga uppgifter — Further information Supervisors: university lecturer Leena Lindén and MD Timo Taulavuori, Puutarhaliitto ry			

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 SUOMALAISTEN PUUTARHOJEN KEHITTYMINEN	5
3 PUUTARHAHARRASTUKSEN MERKITYS	8
4 AVOIMET PUUTARHAT	10
4.1 Puutarhavierailutapahtumia muissa maissa	10
4.2 Avoimet puutarhat -teemapäivä	11
4.2.1 Teemapäivän rakentaminen	12
4.2.2 Osallistuminen teemapäivään	12
4.2.3 Avoimet puutarhat -teemapäivät Suomessa	13
5 PUUTARHAHARRASTAJIEN MOTIIVIT	14
5.1 Positiivinen psykologia	15
5.2 Sisäinen motivaatio	15
5.3 Psykologiset tarpeet	17
6 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET	18
7 AINEISTO JA MENETELMÄT	18
7.1 Aineiston kerääminen	18
7.2 Kyselylomake	19
7.3 Tutkimusaineiston käsitteleminen	20
7.4 Aineiston analysointi	20
7.5 Laadullinen analyysi	21
8 TULOKSET	23
8.1 Teemapäivään osallistumisen motiivit	27
8.2 Puutarhaharrastuksen merkitys	28
8.3 Vastaukset avoimiin kysymyksiin	30
8.3.1 Palautteen laatu	30
8.3.2 Palautteen vaikutus puutarhaharrastukseen	32
8.3.3 Teemapäivän merkitys osallistujille	34
9 TULOSTEN TARKASTELU	39
9.1 Vastaajaryhmien tarkastelu	39
9.2 Teemapäivän motivaatiot	41
9.3 Puutarhaharrastuksen motivaatiot	42
9.4 Tulosten luotettavuus	44
10 JOHTOPÄÄTÖKSET	45
11 KIITOKSET	46
LÄHTEET	47
LIITE 1: SAATEKIRJE PUUTARHOILLE	50
LIITE 2: SAATEKIRJEEN LISÄOSA YHTEYSHENKILÖILLE	52
LIITE 3: KYSELY AVOIMET PUUTARHAT 2016 TEEMAPÄIVÄÄN OSALLISTUNEILLE PUUTARHAN OMISTAJILLE	53

1 JOHDANTO

Kotipuutarha voi nykyään olla esittelykohde, jossa on mahdollisuus tutustua erilaisiin puutarhatyyleihin, kasvilajien kirjoon ja löytää omaperäisiä ratkaisuja puutarharakentamiseen. Puutarhaliitto ry:n vuodesta 2012 hallinnoima Avoimet puutarhat on valtakunnallinen puutarhapäivä, johon kenellä tahansa on mahdollisuus osallistua puutarhansa kanssa. Teemapäivä on vakiinnuttanut suosionsa nopeasti puutarhaharrastajien yhteisenä tapahtumana. Vuosittain lähes 500 puutarhaa ympäri Suomen avaavat portit vierailijoille yhden päivän ajaksi. Päivän aikana harrastajat kohtaavat toisensa, pääsevät vaihtamaan kokemuksia puutarhanhoidosta ja saavat samalla tutustua erilaisiin puutarhoihin. Tapahtuman juuret juontavat Isoon-Britanniaan, mistä malli on pikkuhiljaa rantautunut Pohjoismaihin ja sitä kautta Suomeen.

Tutkielman aihe nousi esiin vuoden 2015 teemapäivän jälkeen, kun teemapäivän parissa toiminut työryhmä alkoi miettiä osallistujien motiiveja tapahtumalle ja sitä, riittääkö tapahtumalle kiinnostusta järjestää se vuosittain ja mikä saa puutarhaharrastajat esittelemään omaa puutarhaansa. Aikaisempina vuosina saadut palautteet tapahtumasta olivat positiivisia. Moni vastaaja kuvaili niissä teemapäivää itselleen tärkeäksi tapahtumaksi, jolloin pääsi tapaamaan muita samanhenkisiä harrastajia, vaihtamaan kokemuksia heidän kanssa sekä tutustumaan moneen muulloin suljettuna olevaan mielenkiintoiseen puutarhaan. Puutarhaliitto ry on markkinoinut tapahtumaa samantapaisilla mielikuvilla ja tutkielman avulla tahdottiin selvittää, vastaako tämä mielikuva sitä käsitystä, mikä teemapäivän työryhmälle oli harrastajien keskuudesta välittynyt.

2 SUOMALAISTEN PUUTARHOJEN KEHITTYMINEN

Puutarhaharrastuksesta Suomessa löytyy vain hyvin vähän kirjallisia tutkimuksia. Etsittäessä lähdemateriaalia tutkielmaa varten havaittiin, että suomalaista puutarhaa on tutkittu lähinnä taidehistorian, kulttuurihistorian ja sosiologian tutkimusten kautta, mutta pelkästä puutarhaharrastuksesta löytyy vain vähän tutkimustietoa. Tämän vuoksi puutarhaharrastuksen kehitystä on tässä tutkimuksessa tarkasteltu edellä mainittujen lähtökohtien perusteella.

Lammi ja Timonen (2007, 2008) ovat käsitelleet suomalaisten kotipuutarhojen kehittymistä 1900- ja 2000-luvulla sosiologisen kulutustutkimuksen kannalta. Taidehistorian puolelta Julia Donner (2015) on väitöskirjassaan perehtynyt suomalaiseen kotipuutarhaan tarkastellen sitä naisten aseman kautta 1800-luvun lopun ja 1900-luvun alkupuolella. Häyrynen ym. (2001) ovat puolestaan tarkastelleet puutarhan kehitystä puutarhataiteen kautta. Ruoff (2001) on tutkinut suomalaisen puutarhan kehityskaarta kulttuurihistorian näkökulmasta, perehtyen puutarhan historiaan Suomessa vuosisatojen aikana. Puutarha on kokenut suuria muutoksia vuosisatojen kuluessa ja sen merkitys arjessa on vaihdellut hyvin paljon tunnetun historian aikana. Puutarhaharrastuksen voidaankin katsoa muokkaantuneen yhdessä puutarhan ja kulutusyhteiskunnan kehityksen myötä. Kotipuutarha-lehden vuosien 1941–2006 aikana luomaa kuvaa puutarhasta ja sen tehtävistä tutkineiden Lammin ja Timosen (2007) näkemyksen mukaan hyödyllisestä, perheelle ravintoa tuottavasta puutarhasta on tullut nykyään ennen kaikkea mielihyvän ja unelmoimisen kohde.

Ruoff (2001) kertoo puutarhavihjelyä harjoitetun Suomessa jo keskiajalla luostareissa ja linnanpuutarhoissa. Kiinnostus puutarhavihjelyä kohtaan kasvoi vähitellen ylemmissä yhteiskuntaluokissa hyödyn aikakaudella 1700-luvulla. Kartanopuutarhojen (Häyrynen 2001) kukoistuskausi jatkui 1800-luvulla niiden toimiessa porvariston kesäviettopaikkoina. Ruoffin (2005) mukaan 1860-luvun nälkävuosien jälkeen Suomen talousseuran sekä muutamien yhdistysten ja yhteisöjen avulla palkattiin kiertäviä neuvoja opastamaan ilmaiseksi talonpoikia puutarhan perustamisessa ja hoidossa. Koulutusta puutarhanhoitoon järjestettiin lyhyiden kurssien avulla ja suomenkielisiä puutarhaoppaita valmiine suunnitelmineen puutarhan perustamista varten alettiin julkaista. Pitäjien papit ja kansakoulujen opettajat alkoivat vähitellen huolehtia pensasaitojen ja puistikkojen istuttamisesta kirkkojen ympäristöihin sekä koulujen läheisyyteen. Mukaan työhön otettiin rippikoululaiset ja oppilaat, jotka innostuivat myös istuttamaan puita ja pensaita kotipihoilleen. Puutarhan (Häyrynen 2005) olemuksessa tapahtui muutos 1800-luvun loppupuolella, jolloin koristepuutarhoja alettiin perustaa maataloihin, tehdaslaitoksiin, rautatieasemille sekä sairaaloiden, vankiloiden ja koulujen yhteyteen ja kaupunkeihin perustettiin kaupunkipuistoja. Siirtolapuutarhoja (Salmela 2001) alettiin perustaa 1910-luvulla Porvooseen, Tampereelle ja Helsinkiin.

Lammin ja Timosen (2007) mukaan pyrkimys kotitalouksien omavaraisuuteen oli ihanteena 1920–1930-luvun Suomessa ja puutarha kasvimaan oli osa tätä ihannetta. Kan-

salaisten ruokavaliota pyrittiin kohentamaan opastamalla ja neuvomalla hyötykasvien viljelemisessä. Maalaiskouluissa opettajat veloitettiin yhdessä oppilaiden kanssa perustamaan kasvimaata ja pitämään siitä huolta. Perheenemännät saivat puolestaan neuvoja hyötykasvien säilönnästä ja niiden käytöstä ruoanlaitossa. Toisen maailmansodan jälkeisessä Suomessa hyötyviljelyyn keskittynyt puutarhaharrastus oli usein niukkuuden ja pakon sanelema lisätyö, mutta toi samalla helpotusta tuon ajan olosuhteisiin.

Asumisihanteiden (Lammi ja Timonen 2008) muuttuessa 1940-luvun ja 1950-luvun aikana alkoi puutarha vähitellen muuntua hyötyviljelmistä yhteiseksi oleskelutilaksi ja harrastuspaikaksi. Omavaraisuusihanne kuului myös toisen maailmansodan jälkeiseen maailmankuvaan ja monet kotipuutarhat olivatkin tärkeä osa perheiden ruokahuoltoa. 1950-luvulla viljely kotipuutarhoissa keskittyi pääasiassa hyötykasvien ja hedelmäpuiden viljelyyn. Ihanteellinen asumismuoto oli omakotitalo puutarhalla, jonka kautta oltiin yhteydessä luontoon ja saatiin viljeltyä ravintoa omiin tarpeisiin. Maalta kaupunkiin muuttamisen ja kaupungistumisen myötä muuttuivat myös asumisihanteet ja puutarhojen tyypit. Elintason nouseminen muutti myös puutarhan muotoa ja puutarhasta tuli taas paikka oleskelua varten hyötyviljelyn vähentyessä. Kaupungistuminen ja lähiörakentaminen vaikuttivat kotipuutarhojen kokoon ja muotoon 1960-luvulta lähtien, lähiöissä viheralueita oli usein vain joutomailla ja metsäisillä välialueilla. Siirtolapuutarhojen (Salmela 2001) huippuaika oli 1940-luvun loppu ja niiden ravinnontuotannollinen merkitys säilyi suurena 1960-luvulle saakka. Salmelan (2001) mukaan siirtolapuutarha-alueet saivat väistyä kaupunkirakentamisen tieltä 1960- ja 1970-luvulla, elpyen uudelleen 1970-luvun puolesta välistä lähtien.

Lammin ja Timosen (2008) mukaan kotipuutarhojen uusi nousukausi osui lähiörakentamisen jälkeen, kun pientalojen ja rivitalojen rakentaminen oli kiihkeimmillään 1970-, 1980- ja 1990-luvulla. Tontit olivat kooltaan pienempiä kuin aikaisemmin, mutta niiden vetovoimana oli luonnonläheisyys ja oma piha, jonka hoitaminen oli jälleen suosittua. Omasta pihasta ja puutarhasta alkoi muodostua vähitellen paikka, jonka ei tarvinnut vain olla hyötykasvien viljelyä ravinnontarpeeksi, vaan siitä tuli paikka harrastuksille ja ajanvietolle. Puutarha alettiin kokea nautintoa ja estetiikkaa korostavana paikkana, josta saatiin vastapainoa kiireiselle työelämälle. 1990-luvulta lähtien puutarhaa ja puutarhaharrastusta ovatkin ohjanneet perinteisen viljelyn ohella esteettiset nautinnot ja puutarhan koristelemine ja uudistaminen.

Moderni (Lammi ja Timonen 2007) 2000-luvun hyötypuutarha on hyvin erilainen verrattuna 1950-luvun hyötypuutarhaan; kasvivalikoimat ovat laajentuneet ja erikoisuuksiin kokeilut yleistyneet. Puutarhan merkitys nautinnon tuottajana korostuu entisestään ja puutarhasta on tullut paikka itsensä toteuttamiselle, josta samalla haetaan uudenlaisia luontokokemuksia. Puutarhaharrastus antaa mahdollisuuden kasvien kasvun seuraamiselle, luonnon rytmin kokemiselle ja se katkaisee arjen kiireen. Hyötyviljely on vaihtunut omavaraisuuden pyrkimyksestä tekemisen iloon ja kasvun ihmeiden seurantaan. Puutarhaharrastuksesta haetaan mielihyvää, unelmia ja hedonismia.

Donner (2015) pohtii väitöskirjassaan miltä 2010-luvun kotipuutarha näyttää. Hänen mukaansa puutarhasta on muodostunut enemmän harrastus kuin kotitalouden osa ja puutarhan yhteiskunnallinen merkitys on supistunut. Puutarhaa sisustetaan eri tavoilla ja eri tyylien perusteella. Puutarhassa keskitytään jonkun tietyn kasvilajin kasvattamiseen, puutarhan ollessa eräänlainen kulutuspuutarha, joka heijastaa nopeita trendien vaihteluja. Toisaalta kuitenkin monet samat puutarhaihanteet ja ajatukset ovat samoja kuin 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa, tullen esille eri valossa nykyaikana. Huoli ruoan riittävydestä ja ekologisten ongelmien korostuminen ovat saaneet ihmiset kiinnostumaan hyötyviljelystä, nostaen taas esiin vanhoja viljelymenetelmiä, jotka olivat arkipäivää reilut sata vuotta sitten. Tällä hetkellä puutarhanhoidon koetaan lisäävän hyvinvointia ja edistävän terveyttä. Puutarhaan liittyvät tunteet ja havainnot ovat tärkeitä, kuten myös henkilön omat kokemukset ja suhde puutarhaan.

Vuoden 2016 Kotipuutarhatutkimuksen (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016) mukaan kiinnostus puutarhanhoitoon on kasvussa ja yli 47 prosenttia suomalaisista on kiinnostunut puutarhanhoidosta (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016). Puutarhanhoito koetaan rauhoittavana ja rentouttavana sekä hyvänä kuntoiluna ja aiempaa useampi suomalainen pitää puutarhanhoitoa tärkeänä harrastuksena. Pihojen halutaan olevan viihtyisiä ja helppohoitaisia. Itse tuotettujen kasvien puhtaus ja luonnonmukainen viljely ovat tärkeitä motiiveja puutarhanhoidossa.

3 PUUTARHAHARRASTUKSEN MERKITYS

Puutarhaharrastusta on tutkittu eri näkökulmista ja selvitykset puutarhaharrastuksen motiiveista nostavat esiin samankaltaisia tuloksia. Sosiaalinen kanssakäyminen ja yhteisöllisyys korostuvat usein näissä tutkimustuloksissa. Puutarhan ja siihen liittyvien akti-

viteettien kautta on helppo saada uusia tuttavuuksia ja kohdata muita samanhenkisiä ihmisiä.

Monet tutkimukset tuovat esille sen, että puutarha koetaan paikkana, jossa omistajat mielellään viettävät aikaa, niin työskennellen kuin rentoutuen, sekä saavat mahdollisuuden olla tekemisissä luonnon kanssa ja nauttia puutarhan esteettisyydestä (Qasim ja Dunnet 2000, Catanzaro ja Ekanem 2004, Kidd ja Brascamp 2004, Clayton 2007, Freeman ym. 2012). Yhteenkuuluvuuden tunnetta luonnon kanssa voidaan pitää hyvänolon lähteenä ja positiivisena elämänlaadun parantajana (Cervinka ym. 2011). Freeman ym. (2012) kertoivat puutarhan olevan tärkeä sen omistajille niin henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin kannalta, kuin myös sosiaalisen kanssakäymisen kannalta ja että yksilön on mahdollista ilmaista itseään puutarhan avulla. Dunnetin ja Qasimin (2000) mukaan puutarhaharrastus koetaan monilla eri tavoilla ja puutarhassa vietetään aikaa sekä työskennellen että rentoutuen. Puutarhanhoidon (Koivunen 2010) ja luonnon kokemisen erona on se, että puutarhanhoidossa ei vain aistita kasvien läsnäoloa, vaan sitoudutaan myös hoitamaan niitä. Puutarhanhoito ei kuitenkaan ole vain kasvien kasvattamista, se antaa myös esteettisiä nautintoja ja henkistä hyvinvointia.

Vuoden 2016 Kotipuutarhatutkimuksen mukaan kasvien viljelyä harrastaa 71 prosenttia suomalaisista ja tulevaisuudessa viljelystä kiinnostuneita on 80 prosenttia (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016). Puutarhanhoito on monimuotoinen harrastus ja harrastamiselle löytyy monia eri vaihtoehtoja, eikä harrastaminen välttämättä vaadi omaa puutarhaa. Koivusen (2010) mukaan puutarhaharrastukselle on monia vaihtoehtoja ja usein yhteisöllisyys tekemisessä sekä samat kiinnostuksen kohteet muiden kanssa saavat ihmiset kiinnostumaan vuokrattavista viljelypalstoista ja siirtola- tai ryhmäpuutarhoista tai liittymään mukaan puutarhayhdistyksen toimintaan.

Norjassa tehdyn tutkimuksen mukaan viljely siirtolapuutarhassa tarjoaa mielekkäitä aktiviteetteja, sosiaalista kanssakäymistä ja ”irtiottoa” arjesta (Nordh ym. 2016). Siirtolapuutarhasta on tullut elämäntapa, jonka ansiosta elämä kaupungissa on elämisen arvoista. Nordh ym. (2016) toteavat myös, että siirtolapuutarhapalstan pitäminen on paljon muutakin viljelyn ja vapaa-ajan aktiviteetin lisäksi: se antaa sekä fyysisiä että henkisiä terveydellisiä hyötyjä ja tarjoaa lapsille turvallisen paikan leikkiä ja kohdata luonto.

Puutarhamatkailu on myös osa puutarhaharrastusta ja moni puutarhoista kiinnostunut osallistuu puutarhamatkoille niin kotimaassa kuin ulkomaillakin. Puutarhamatkailukohteista saa aineksia omaan harrastamiseen, ne tarjoavat elämyksiä ja ideoita vierailijoille (Koivunen 2010). Puutarhamatkailu Suomessa on ollut pienimuotoista ja varsinaisia vierailupuutarhoja matkailutarkoituksessa on vielä hyvin vähän, mutta puutarhamatkailun ja avoimien vierailukohteiden määrä on kasvussa (Liimatainen 2016). Puutarhavierailut (Connell 2004) erilaisine muotoineen ovat kuitenkin maailmanlaajuisesti kasvava vapaa-ajan aktiviteetti. Connell (2005) kertoo puutarhavierailuilla olevan Isossa-Britanniassa pitkät perinteet, jotka voidaan jäljittää aina viktoriaaniselle ajalle ja sekä osittain jopa 1600-luvulle saakka. Puutarhojen avoimet ovet -tapahtumia on järjestetty Isossa-Britanniassa jo vuosikymmenien ajan (Lipovska 2012).

4 AVOIMET PUUTARHAT

Avoimet puutarhat on vuosittainen valtakunnallinen puutarhateemapäivä, jolloin erilaiset puutarhat ovat avoinna vierailijoille yhden sunnuntai-iltapäivän aikana. Puutarhaportit avautuvat keskimäärin noin 500 vierailukohteeseen ja päivän aikana tehdään noin 50 000 – 60 000 puutarhavierailua (Puutarhaliitto ry 2017b). Idea Suomessa järjestettävään teemapäivään on saatu muista Pohjoismaista ja Isosta-Britanniasta, joissa samankaltaisia avoimia puutarhavierailupäiviä on järjestetty jo pitkään (Puutarhaliitto ry 2012). Avoimet puutarhat -teemapäivä on muokattu näistä tapahtumista suomalaisiin oloihin soveltuvaksi malliksi, Puutarhaliitto ry:n, Kotipuutarha-lehden ja Svenska trädgårdsförbundet r.f:n yhteistyönä.

4.1 Puutarhavierailutapahtumia muissa maissa

Ruotsissa vastaavaa tapahtumaa, Tusen Trädgårdar, on järjestetty säännöllisesti vuodesta 2010 lähtien Trädgårdsriketin toimesta (Trädgårdsriket 2017a). Tapahtuma järjestetään joka toinen vuosi sunnuntaina kesäkuun lopussa tai heinäkuun alussa. Tapahtuma on hyvin vastaavanlainen kuin suomalainen Avoimet puutarhat -teemapäivä, jossa tapahtuman internetsivusto on hyvin keskeisessä asemassa. Puutarhat luovat sivustolle oman puutarhaprofiilin ja ilmoittautuvat mukaan tapahtumaan sitä kautta (Trädgårdsriket 2017b). Muun ajan sivusto toimii puutarhamatkailurekisterinä. Vierailijat pystyvät perehtymään puutarhojen profiileihin ja etsimään heitä kiinnostavia avoimia puutarhoja

niiltä alueilta, joilla he liikkuvat tapahtuman aikana tai muina aikoina. Tähän mennessä osallistuminen on ollut puutarhoille ilmaista ja tapahtumaa on rahoitettu eri toimijoiden avustuksella.

Norjassa vastaavanlaista tapahtumaa, 1000 Åpne hager, on järjestetty joka toinen vuosi Det Norske Hageselskapetin toimesta vuodesta 2010 lähtien (Det norske hageselskap 2017). Tapahtuman ajankohta on vaihdellut kesäkuusta elokuuhun, mutta se on järjestetty aina sunnuntaisin. Mukana olevat avoimet kohteet rekisteröityvät sivustolle luomalla puutarhaprofiilin aivan kuten Suomessa ja Ruotsissa. Sivusto toimii myös rekisterinä muinakin aikoina avoimina oleville puutarhoille 19 piirin alueella.

Tanskassa puutarhojen avoimet ovet järjestetään vuosittain kaksipäiväisenä Havefestival -tapahtumana kesäaikaan viikonloppuna ajankohdan vaihdelta vuosittain (Haveselskabet 2017). Sivusto toimii samaan tapaan kuin muut pohjoismaiset puutarhasivustot; esittelysivuna puutarhatapahtumien avoimille kohteille ja muina aikoina avoinna oleville puutarhoille.

Puutarhavierailut ja erilaiset tapahtumat avoimine puutarhoineen ovat erityisen suosittuja Isossa-Britanniassa. Puutarhavierailuista ja -tapahtumista tuli kuitenkin vasta 1900-luvulla organisoitua turismia (Connell 2004). Puutarhavierailukohteina ovat niin yksityiset puutarhat kuin suuret esittelypuutarhat, joita ylläpitävät erilaiset yhteisöt. Vuosittaisesta Chelsea Flower Show'sta vastaa The Royal Horticultural Society, jonka lisäksi heillä on erilaisia esittelypuutarhoja ja monia muita puutarhakampanjoita ja -tapahtumia ympäri Ison-Britannian (The Royal Horticultural Society 2017). Tämän lisäksi Isosta-Britanniasta löytyy niin valtakunnan kuin paikallisyhdistysten tasolla monia muita yhdistyksiä ja tapahtumien järjestäjiä, jotka järjestävät lukuisia avoimia puutarhatapahtumia vierailijoille (Open Gardens - the UK National Directory 2017).

4.2 Avoimet puutarhat -teemapäivä

Tapahtuma järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2012 elokuun 19. päivä nimellä Bongaa puutarha. Teemapäivä oli osa yhteistä Pohjoismaista Avoimet puutarhat -tapahtumaa, jolloin saman päivän aikana oli avoinna tuhansia puutarhaportteja Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa. Tapahtuma onnistui Suomessa yli odotusten, mukana oli 300 puutarhaa ja päivän aikana tehtiin yli 20 000 puutarhavierailua. Tästä roh-

kaistuneena sekä saadun palautteen perusteella, tapahtuma päätettiin järjestää uudelleen seuraavana vuonna.

Teemapäivästä on pyritty tehdä vuosittainen tapahtuma, joka antaa mahdollisuuden yhden päivän aikana vierailla avoimissa puutarhoissa ympäri Suomen (Puutarhaliitto ry 2012). Teemapäivän ja puutarhaportaalin tavoitteena on edistää puutarhaharrastusta, -matkailua ja -kulttuuria Suomessa ja helpottaa avoimien vierailukohteiden löytämistä myös muina ajankohtina, kuin vain teemapäivinä.

Vuodesta 2013 lähtien tapahtuma on järjestetty nimellä Avoimet puutarhat. Teemapäivä on saanut muun muassa tukea Maiju ja Yrjö Rikalan puutarhasäätiöltä sekä Ljudmila ja Nikolai Borisoffin puutarhasäätiöltä, joiden avustuksella tapahtumalle on voitu palkata koordinaattori, luoda puutarhoille tukimateriaalia sekä perustaa ja ylläpitää Avoimet puutarhat -sivustoa.

4.2.1 Teemapäivän rakentaminen

Ensimmäisen teemapäivän valmistelut alkoivat jo edeltävänä vuonna 2011. Tuolloin eri yhteistyötahojen, kuten puutarhaseurojen, paikallisyhdistysten, Kotipuutarha-lehden ja Puutarhaliitto ry:n työntekijöiden toimesta alettiin etsiä sopivia puutarhoja avoimiksi kohteiksi (Katarina Lassheikki, Puutarhaliitto ry, tapahtumakoordinaattorin työhön perehdytys kirjoittajalle 3.4.2014). Puutarhaseurat ja paikallisyhdistykset haastettiin ilmoittamaan mukaan oman alueensa puutarhoja ja välittämään tietoa tapahtumasta jo vuoden 2011 aikana. Samaan aikaan alettiin tapahtumalle rakentaa verkkopalvelua, joka on siitä lähtien toiminut paitsi teemapäivän osallistujarekisterinä, myös ympärivuotisen puutarhamatkailusivustona. Maaliskuussa 2012 tietonsa verkkopalveluun oli antanut jo runsaat 140 puutarhaa ja lisää rekisteröintejä odotettiin tehtävän (Puutarhaliitto ry 2012).

4.2.2 Osallistuminen teemapäivään

Osallistuakseen teemapäivään on jokaisen osallistujan rekisteröitävä puutarhaprofiili verkkopalveluun avoimetpuutarhat.fi (Puutarhaliitto ry 2017a). Rekisteröitymisen jälkeen puutarhaharrastajat pääsevät kirjautumaan sivustolle ja luomaan puutarhaprofiilin,

jossa he omin sanoin ja kuvin esittelevät puutarhansa ja ilmoittavat sen palvelut, aukioloajat ja yhteystiedot. Sivusto on käyttäjille ilmainen ja sen ylläpidosta ja tukipalvelusta vastaa Puutarhaliitto ry. Sivustolle on myös mahdollista luoda puutarhaprofiili ilman osallistumista teemapäivään, mikäli haluaa puutarhansa olevan mukana vain puutarhamatkailurekisterissä.

Puutarhaprofiilin kautta tehdään myös ilmoittautuminen kyseisen vuoden teemapäivään (Puutarhaliitto ry 2017a). Teemapäivään voivat osallistua kaikki puutarhanomistajat, rajoituksia puutarhan tyyppille ei ole. Teemapäivässä tärkeintä on se, että omistaja itse kokee oman puutarhansa esittelemisen arvoiseksi ja tahtoo avata portit vieraille yhteisenä puutarhapäivänä. Ainoa velvoite teemapäivään osallistuville puutarhoille sivustolle luotavan puutarhaprofiilin lisäksi on teemapäivän yhteisten aukiolojen noudattaminen, mutta puutarha voi halutessaan avata portit jo aikaisemmin ja pitää ne avoinna yhteistä aukioloa pidempään. Uusia puutarhoja teemapäivään saadaan omistajien oman ilmoittautumisen kautta tai koordinaattorin etsiessä niitä puutarhalehdistä, internetsivuilta, Facebookista tai saatujen vinkkien kautta.

Teemapäivänä esillä on vuosittain lähes 500 puutarhakohdetta (Puutarhaliitto ry 2017b). Osallistujille lähetetään tukimateriaalipaketti tapahtumaa varten, jossa on mukana ohjeistusta ja yleistä tietoa tapahtuman kulusta, materiaalia tapahtuman markkinointia varten, porttiviiri avoimen puutarhan tunnistamiseksi sekä rintanapit puutarhan esittelijöille (Puutarhaliitto ry 2017c). Tapahtumakoordinaattori avustaa osallistujia ennen teemapäivää ja teemapäivän aikana muun muassa puutarhaprofiilien luomisessa ja päivityksissä sekä kaikissa muissa apua vaativissa asioissa.

4.2.3 Avoimet puutarhat -teemapäivät Suomessa

Teemapäivän rakenne on vuosien aikana pysynyt samana ja noudatellut hyvin pitkälti samaa kaavaa. Ensimmäisenä vuonna puutarhat saivat vapaasti määritellä aukiolonsa, mutta myöhemmin aukioloajat yhtenäistettiin niin, että kaikki mukaan ilmoittautuvat puutarhat ovat avoinna teemapäivänä vähintään saman ajan (klo 12–18), halutessaan pidempään (Katarina Lassheikki, Puutarhaliitto ry, tapahtumakoordinaattorin työhön perehdytys kirjoittajalle 3.4.2014). Teemapäivän ajankohta on vaihdellut vuosittain ja vaihtelun syynä on muun muassa saatu palaute teemapäivän järjestämisen ajankohdasta

ja se, että puutarha näyttää eri aikaan erilaiselta ympäri Suomea. Alkukesästä puutarhoissa on paljon kesäkukkien loistoa ja elokuun puolella taas monivuotiset kasvit kukoistavat ja satokausi on jo osittain alkanut.

Puutarhaliitto ry:n (Katarina Lassheikki, Puutarhaliitto ry, sähköpostiviesti kirjoittajalle 29.8.2017) mukaan ensimmäiseen teemapäivään osallistui 280 puutarhaa ja niihin tehtiin yhteensä 40 000 puutarhavierailua. Puutarhojen määrä kasvoi 477:ään puutarhaan vuoden 2013 teemapäivänä ja päivän aikana tehtiin yhteensä 55 000 puutarhavierailua. Vuoden 2014 teemapäivänä puutarhavierailujen määrä jäi 44 000 vierailuun erittäin sateisen sään vuoksi, avoimien puutarhojen kuitenkin (471 kpl) pysyessä edellisvuoden tasolla. Vierailumäärät kasvoivat huomattavasti vuonna 2015, jolloin puutarhoihin (465 kpl) tehtiin 65 000 vierailua. Vuonna 2016 avoimia puutarhoja oli 485 kappaletta ja niihin tehtiin yhteensä 66 000 puutarhavierailua.

Tapahtuman (Puutarhaliitto ry 2017d) kanssa yhteistyötä ovat tehneet Fiskars Oyj (vuosina 2014 ja 2016) sekä Suomen Omakotiliitto (vuonna 2015) vaihtuvien teemojen mukaisesti. Fiskars Oyj oli vuonna 2014 mukana sponsoroimassa teemapäivää lähettäen kaikille tapahtumaan määräaikaan ilmoittautuneille kiitoslahjan ja vuonna 2016 he lähettivät puutarhatyökaluja esiteltäviksi ja testattaviksi 50 avoimeen puutarhaan. Suomen Omakotiliitto puolestaan tarjosi teemapäivälle näkyvyyttä ja markkinoi tapahtumaa omissa julkaisuissaan.

5 PUUTARHAHARRASTAJIEN MOTIIVIT

Osallistumista Avoimet puutarhat -teemapäivään voidaan tarkastella psykologisesta näkökulmasta. Tämä antaa mahdollisuuden selvittää, miksi puutarhaharrastajat osallistuvat teemapäivään ja mitkä psyykkiset tekijät osallistumisen taustalla vaikuttavat. Teemapäivään osallistuvat puutarhaharrastajat päättävät itse osallistumisestaan ja kaikki tapahtumaan liittyvä oheistoiminta puutarhoissa tapahtuu osallistujan itsensä järjestämänä. Osallistujille ei makseta korvausta, eivätkä he saa tapahtumaan liittyvän tukimateriaalipaketin lisäksi minkäänlaista palkkiota osallistumisesta järjestäjän puolelta.

5.1 Positiivinen psykologia

Ojasen (2007) mukaan positiivinen psykologia kuvaa ihmisen hyvinvointia, edistää voimavarojen käyttöä ja osoittaa miten vahvuuksien kehittäminen johtaa parempiin tuloksiin. Vanhan kansan ymmärrys positiivisten tunnetilojen yhteydestä hyvinvointiin on vahvistettu tieteellisestikin: positiiviset tunnetilat ovat kiistattomasti yhteydessä muun muassa onnistumisiin ja saavutuksiin, fyysiseen terveyteen, oppimiseen ja muistamiseen ja jopa geenien ilmenemiseen (Uusitalo-Malmivaara 2015).

Uusitalo-Malmivaaran (2015) mukaan positiivinen psykologia tutkii positiivista elämänasennetta olematta kuitenkaan sama asia. Hänen mukaansa positiivisessa psykologiassa positiiviset tunnetilat ovat tärkeitä ja käsitteellisesti positiivisuutta lähestytään optimismin ja toiveikkuuden kautta ja tarkoituksena on tutkia sitä, miten parhainta voidaan tunnistaa ja kehittää yksilössä sekä edistää kaikkien mahdollisuutta menestyä. Positiivisten tunnetilojen (emootioiden) ja fyysisen terveyden välillä on löydetty yhteyksiä tieteellisissä tutkimuksissa (Fredrickson 2001). Näistä parhaiten tutkittu ja tunnettu on stressinsäätelyn ja kiertäjähermon toiminnan välinen yhteys (Uusitalo-Malmivaara 2015). Kokin ym. (2013) tutkimuksen mukaan kiertäjähermon toimintaa vahvistavat positiiviset tunnetilat ja sen aktiivisuus lisää mahdollisten positiivisten emootioiden kokemista tunteidensäätelykyvyn parantuessa. Uusitalo-Malmivaaran (2015) mukaan ihmiset, jotka kokevat enemmän myönteisiä tunnetiloja, luovat helpommin sosiaalisia kontakteja kuin he, jotka kokevat kielteisiä tunnetiloja. Positiiviset tunnetilat parantavat sosiaalista liittymistä voimistaen kiertäjähermoa ja sitä kautta fyysistä terveyttä, joka puolestaan parantaa tunteiden säätelyä ja myönteisten tunteiden kasvua antaen paremman mahdollisuuden ihmissuhteiden luomiselle.

5.2 Sisäinen motivaatio

Martelan ja Jarenkon (2014) mukaan on kahdenlaista tapaa motivoitua: sisäinen ja ulkoinen. Ulkoinen motivaatio on reaktiivista, se perustuu valmiiksi saadusta tehtävästä saatavaan palkkioon ja rangaistuksien välttelemiseen. Tekeminen on suorittamista, yleisesti ulkoisen päämäärän saavuttamista, jotain mitä on pakko tehdä. Se ei anna yksilölle juuri mitään, vaan päinvastoin kuluttaa henkisiä resursseja. Sisäinen motivaatio on taas proaktiivista. Tällöin henkilö etsii itse tekemään asioita jotka innostavat, vetävät puoleensa ja tuntuvat mielenkiintoisilta ilman ulkoisia palkkioita. Sisäisesti motivoitu-

neet aktiviteetit eivät kuormita yksilöä eivätkä henkisiä resursseja, vaan ne toimivat päinvastoin verrattuna ulkoiseen motivaatioon. Sisäinen motivaatio auttaa yksilöä keskittymään tekemiseen ja se antaa luontaisesti energiaa miellyttävien tehtävien suorittamiseen. Sisäinen motivaatio on aina lähtöisin yksilöstä itsestään.

Motivaatio on tärkeää tekemisen kannalta, se vaikuttaa siihen, miten yksilö ajattelee, tuntee ja toimii (Malletin ja Hanrahanin 2004). Sisäinen motivaatio on perusta tietylle käyttäytymiselle, syy siihen, miksi yksilö harjoittaa jotakin tiettyä aktiviteettia, hakeutuu kohti uusia haasteita ja haluaa oppia uutta hänelle mielekkään aktiviteetin parissa, esimerkiksi urheiluvoitoksissa. Suorituksen kautta saatu onnistumisen tunne uuden asian oppimisesta tai vaikean asian suorittamisesta vahvistaa yksilön sisäistä motivaatiota ja yksilön tuntemaan mielihyvää siitä, mitä hän on saanut tehdä mielekkään harrastuksen parissa. Ryanin ja Decin (2000) mukaan onnistumisen tunne, esimerkiksi positiivinen palaute jostakin suorituksesta, vahvistaa sisäistä motivaatiota. Negatiivinen palaute taas toimii päinvastoin ja vähentää sisäisen motivaation määrää.

Usein sisäisen motivaation esimerkkeinä käytetään lapsia ja heidän hakeutumistaan mielekkäiden asioiden äärelle yhä uudestaan ja uudestaan tai tekemään tehtäviä omasta vapaasta tahdostaan ilman palkkiota (Martela ja Jarenko 2014, Ojanen 2007). Mikäli mieluisasta tehtävästä aletaan tarjota palkkiota, saattaa ulkoinen motivaatio sysätä syrjään sisäisen motivaation ja tekemisestä tulee vain ulkoiseen palkkioon tähtäävää suorittamista, eikä innostus itse tehtävää kohtaan enää motivoi riittävästi tekijäänsä (Ojanen 2007). Martelan ja Jarenkon mukaan (2014) yleisesti ottaen työelämässä sisäisesti motivoitunut henkilö on tuottavampi ja tehokkaampi kuin vain ulkoisiin palkkioihin keskittyvä työntekijä. Sisäinen motivaatio on myös hyväksi yksilölle itselleen, tämän oman hyvinvoinnin ja terveyden kannalta.

Ryanin ja Decin (2000) mukaan sisäisen motivaation kehittyminen edellyttää, että yksilön on koettava olevansa pätevä tekemisessään ja uskottava omiin taitoihinsa. Yksilön on koettava valinneen kiinnostavan aktiviteetin tai tehtävän suorituksen itse, niin kutsuttu itseohjautuvuusteorian perusteella. Martela (2015) pitää itseohjautuvuusteorian perusteena ajatusta siitä, että ihminen luonnostaan etsii tekemään kiinnostavia asioita, vaikka ympäristötekijät yrittäisivätkin tätä ominaisuutta lannistaa. Itseohjautuvuusteoriaan kuuluvat myös psykologiset tarpeet, sisäisen ja ulkoisen motivaation lisäksi. Nämä

yhdessä saavat yksilön tekemään itselleen mielekkäitä asioita ja tuntemaan myönteisiä tunteita.

5.3 Psykologiset tarpeet

Martela (2015) korostaa kirjoituksessaan Decin ja Ryanin (2000) määrittelemien ihmisen kolmen psykologisen perustarpeen olevan perusta sisäisen motivaation syntymiseen tai sen puuttumiseen. Nämä kolme perustarvetta, joiden he kaikki katsovat olevan myös välttämätön ehto terveelle psykologiselle kehitykselle, ovat vapaaehtoisuus, kyvykkyys ja yhteenkuuluvuus. Martelan (2015) mukaan psykologisten perustarpeiden katsotaan olevan myös olennaisia yksilön kasvussa ja kehityksessä.

Vapaaehtoisuudella (Martela 2015) tarkoitetaan ihmisen kokemusta siitä, että hän voi vapaasti päättää omista tekemisistään. Ihminen kokee vapaaehtoisen toiminnan omaksi asiakseen eikä se tunnu ulkoa ohjatulta. Henkilö kokee olevansa vapaa toteuttamaan itseään ja tekemään asioita, jotka kiinnostavat häntä. Kyvykkyys tarkoittaa yksilön kokemusta siitä, että hän saa aikaan asioita ja osaa sen mitä hän tekee. Kyvykkääksi itsensä tunteva henkilö uskoo pystyvänsä suorittamaan annetut tehtävät menestyksekkäällä tavalla. Yhteenkuuluvuus taas syntyy yksilön kokiessa muiden ihmisten välittävän hänestä ja että hän välittää myös muista. Yhteenkuuluvuuden tunne syntyy yksilön ollessa tekemisissä hänelle läheisten ihmisten kanssa. Myönteinen yhteenkuuluvuuden tunne toisiin ihmisiin vaikuttaa myös myönteisesti yksilön hyvinvointiin. Näiden lisäksi Martela (2015) tuo vielä esille kolmen psykologisen perustarpeen rinnalle hyväntekemisen (tunnetilan), jolla hän tarkoittaa kokemusta siitä, että ihmisen toiminnalla on positiivista vaikutusta toisen ihmisen elämään.

Martelan (2015) mukaan ihmisellä on sosiaalinen perusluonto, joka tekee meistä laumaeläimiä, joille selviytyminen on aina riippunut mahdollisuudesta olla osa suurempaa yhteisöä. Yhteenkuuluvuuden tunteen kautta arvokas elämä kytkeytyy olennaisesti toisiin ihmisiin ja siihen, miten muut kohtelevat yksilöä. Yhteisöön kuulumisen vaikuttaa myönteisesti arvokkuuden kokemukseen. Tämän lisäksi elämän arvokkuuden kokemukseen vaikuttaa myös se, jos pystyy tekemään hyviä asioita toisille ihmisille. Sajaniemi ja Mäkelä (2015) painottavat, että ihminen on sosiaalinen laji ja että sosiaalisuus on tärkeää nykyajan muuttuvassa maailmassa. Erityisen tärkeää on joukkoon kuulumisen kokemus ja sosiaalista syrjäytymistä pyritään välttämään. Positiivista psykologiaa kuvataan-

kin hyväksyvän yhteyden psykologiaksi. Sajaniemen ja Mäkelän (2015) mukaan kehitysneurotieteiden tutkimuslöydökset ovat antaneet näyttöä siitä, miksi yhdessä tekeminen ja hyväksyvä yhteys tuntuvat yksilöstä palkitsevalta ja tuoneet ymmärrystä ihmisen syvälliselle sosiaalisuudelle.

6 TUTKIMUKSEN TAVOITTEET

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, mikä saa ihmiset osallistumaan Avoimet puutarhat -teemapäivään, mitä osallistujat kokevat teemapäivästä saavansa ja mitä puutarhaharrastus heille merkitsee. Tutkimusaineisto kerättiin lähettämällä lomakekysely kaikille vuoden 2016 Avoimet puutarhat -teemapäivään osallistuneiden puutarhojen omistajille. Puutarhaharrastuksen merkitystä ja teemapäivään osallistumista tarkasteltiin positiivisen psykologian kautta, sisäisen motivaation näkökulmasta.

7 AINEISTO JA MENETELMÄT

Tutkimusaineistona käytettiin vuoden 2016 Avoimet puutarhat -teemapäivään osallistuneiden avoimien puutarhojen omistajien vastauksia ja mielipiteitä. Tutkielmaa varten laaditun kyselylomakkeen avulla pyrittiin selvittämään teemapäivään osallistuneiden puutarhaharrastajien motiiveja ja odotuksia liittyen teemapäivään sekä selvittää mitä puutarhaharrastus heille merkitsee.

7.1 Aineiston kerääminen

Avoimet puutarhat järjestettiin 7.8.2016, jonka jälkeen kyselylomake ja saatekirje (liitteet 1-3) lähetettiin kaikille teemapäivään osallistuneille puutarhanomistajille joko sähköpostitse tai kirjeenä. Puutarhanomistajat, joille oli tiedossa sähköposti, saivat linkin sähköisesti täytettävään kyselylomakkeeseen teemapäivän kiitossähköpostin yhteydessä. Ne osallistujat, joilta sähköpostiosoite puuttui, saivat paperisen kyselylomakkeen vastauskuorineen kirjepostina. Kyselylomakkeet lähetettiin kirjepostina myös siirtolapuutarhojen ja ryhmäpuutarhojen yhteyshenkilöille ja heitä pyydettiin jakamaan ne eteenpäin teemapäivään osallistuneille puutarhanomistajille. Linkki kyselyyn lähetettiin sähköpostitse 327 vastaanottajalle 9. elokuuta 2016 ja paperisia kyselylomakkeita postitettiin 153 kappaletta 10. elokuuta 2016. Muistutussähköposti kyselyyn vastaamisesta lähetettiin 4.

syyskuuta 2016. Vastausaikaa oli 9. syyskuuta 2016 saakka. Kyselyyn vastanneilla oli halutessaan mahdollisuus osallistua arvontaan ilmoittamalla yhteystietonsa sekä mieluisin vaihtoehto kolmesta palkintovaihtoehdosta. Palkinnot arvottiin Puutarhaliitto ry:ssä ja lähetettiin vastaanottajille 27. syyskuuta 2016.

7.2 Kyselylomake

Kyselylomakkeen sisältö laadittiin yhteistyössä Puutarhaliitto ry:n toimitusjohtaja Timo Taulavuoren kanssa sekä Kotipuutarha-lehden päätoimittaja Maija Stenmanin avustuksella. Kyselylomakkeessa kysymykset olivat suomeksi ja ruotsiksi. Kysymykset jaettiin kolmeen aihepiiriin: taustakysymyksiin, kysymyksiin jotka liittyivät yleisesti puutarhaan ja puutarhaharrastukseen sekä kysymyksiin, jotka liittyivät teemapäivään. Sähköinen kyselylomake laadittiin Webropol -ohjelmalla (versio 2.0, Webropol Oy, Helsinki, Suomi) ja paperinen versio Microsoft Office Word 2010 – ohjelmistolla.

Kyselylomakkeessa oli avoimia kysymyksiä ja monivalintakysymyksiä, joihin oli annettu valmiit vastausvaihtoehdot. Vastaajilla oli mahdollisuus vastata kaikkiin monivalintakysymyksiin myös avoimien vastausvaihtoehtojen kautta, mikäli mikään annetuista vaihtoehdoista ei tuntunut vastaajasta sopivalta. Monivalintakysymyksissä vastauksia mitattiin mielipideasteikon avulla. Asenneväittämien mittaamiseen käytettiin mielipideasteikkoa, joka pohjautui Likertin 5-portaiseen asteikkoon. Asenneväittämien vastausvaihtoehtoina olivat vaihtoehdot: ”Täysin samaa mieltä” (5), ”Jokseenkin samaa mieltä” (4), ”En osaa sanoa” (3), ”Jokseenkin eri mieltä” (2) ja ”Täysin eri mieltä” (1).

Avoimien kysymyksien kautta pyrittiin saamaan vastauksia kysymyksiin, joihin arveltiin olevan vaikea vastata asenneväittämillä. Lisäksi tahdottiin antaa vastaajalle mahdollisuus kertoa kokemuksistaan omin sanoin. Kysymyksinä olivat millaista palautetta vastaaja sai teemapäivästä ja saadun palautteen vaikutuksesta puutarhaharrastukseen sekä kysymys millaisena vastaaja koki teemapäivän puutarhaharrastajan näkökulmasta.

Kyselylomake (liite 1) pyrittiin laatimaan niin, että siihen vastaaminen olisi vastaajan kannalta mielekästä, ja että saadut vastaukset palvelisivat tutkielman tarkoitusta. Kysely oli kohdennettu vastaajien puutarhaharrastukseen, mutta myös ammattilaisille annettiin mahdollisuus vastata kyselyyn, koska puutarha on monelle yhtä aikaa harrastus ja työ. Kyselyn yhteydessä lähetettiin saatekirje (liite 2), jossa kerrottiin tutkielman taustoista

ja samalla mahdollisuudesta osallistua arvontaan kyselyyn vastanneiden kesken. Lomakkeessa oli kaikkiaan 16 kysymystä, jotka liittyivät vastaajien taustatietoihin, puutarhaharrastukseen ja Avoimet puutarhat -teemapäivään. Kysely painottui aineettomiin arvoihin ja puutarhasta ja teemapäivästä saatavan mielihyvän kartoittamiseen.

7.3 Tutkimusaineiston käsitteleminen

Vastausajan päättymisen jälkeen vastaukset käytiin lävitse ja paperilomakkeella saadut vastaukset kirjattiin samaan Webropol -kyselypohjaan kuin sähköiset vastaukset, jotta niistä saatiin luotua yhteinen havaintomatriisi aineiston käsittelyä varten niin Microsoft Office Excel 2010 – ohjelmistolle kuin SPSS -ohjelmistolle (versio 24, IBM Inc., Chicago, IL, USA). Havaintomatriisin avulla vastauksissa ilmenneitä puutteita voitiin tarkastella SPSS -ohjelmiston avulla. Ohjelmiston avulla vastausten analysointia voitiin tarvittaessa muokata niin, että puutteelliset kohdat koodattiin ohjelmistolle käsiteltävään muotoon, jotta ne eivät antaisi virheellistä tietoa aineistoa analysoitaessa. Muutamassa paperisessa lomakkeessa havaittiin puutteita vastausten kohdalla, mutta koska nämä kyselylomakkeet olivat muuten huolellisesti täytettyjä, päätettiin ne hyväksyä mukaan tutkielmaan käytössä olevan analysoitavan aineiston vähyyden vuoksi. Nämä puutteelliset vastaukset vähensivät havaintojen määriä joidenkin kysymysten kohdalla.

7.4 Aineiston analysointi

Teemapäivään osallistumista ja puutarhaharrastusta tarkasteltiin sisäisen motivaation näkökulmasta. Hypoteeseina oli, että teemapäivän osallistujat odottivat positiivisia kokemuksia osallistumisestaan, halusivat tuntea itsensä kyvykkäiksi, hyväksytyiksi ja yhteisöön kuuluviksi sekä saivat puutarhaharrastuksesta mielihyvää ja yhteisöllisyyden sekä itsensä toteuttamisen tuntemuksia. Aineiston analyysissä käytettiin samaa jaottelua kuin kyselylomakkeessa. Kysymykset olivat jaettu taustakysymyksiin, kysymyksiin puutarhaharrastuksesta ja teemapäivästä.

Asenneväittämillä mitattiin osallistujien motiiveja teemapäivään osallistumiseen sekä puutarhaharrastuksen merkitykseen. Aineiston analysoinnissa asenneväittämille luotiin uusi mielipideasteikko alkuperäisen mielipideasteikon (1-5) sijaan. Uusi mielipideasteikko muodostettiin neljän (1-4) vaihtoehdon mukaisesti: ”Täysin samaa mieltä” (4), ”Jokseenkin samaa mieltä” (3), ”Jokseenkin eri mieltä” (2) ja ”Täysin eri mieltä” (1). Uu-

nessa mielipideasteikossa alkuperäisen mielipideasteikon (1–5) vastausvaihtoehto ”En osaa sanoa” (3) sekä tyhjät vastaukset muutettiin puuttuvaksi tiedoksi, sillä niiden ei tässä tapauksessa katsottu mitanneen motivaatiota. Alkuperäisen mielipideasteikon vastausvaihtoehdot käännettiin SPSS:n Recode into Different Variables –toiminnolla ja uudet arvot luotiin Old and New Values –koodauksella. Asenneväittämien motivaatiota mittaaville vastausvaihtoehdoille saatiin tämän jälkeen laskettua prosentuaaliset osuudet niihin annettujen vastausmäärien perusteella.

Vastaajaryhmien välisiä eroja asenneväittämiin tarkasteltiin mielipideasteikolle sopivalla Kruskal-Wallisn parivertailulla. Mikäli tilastollisesti merkittäviä eroja löytyi vastaajaryhmien välillä asenneväittämien suhteen, käytettiin tällöin Bonferroni -korjaukseen perustuvaa Dunnin monivertailutestiä selvittämään ryhmien välisiä eroja. Tutkimuksessa käytetty tilastollinen merkitsevyystaso oli $p < 0,05$.

Vastaajien taustatietoja tarkasteltiin frekvenssijakaumien ja prosentuaalisten osuuksien avulla. Taustamuuttujien välisiä keskinäisiä yhteyksiä tutkittiin ristiintaulukoimalla ja khiin neliö (X^2) -testillä. Jotta khiin neliö -testin edellytykset täyttyvät, on analysoitavassa aineistossa oltava riittävästi odotettuja frekvenssejä, eikä alle yhden suuruista odotettuja frekvenssejä saa esiintyä lainkaan. Joidenkin taustamuuttujien vastausluokkia jouduttiin yhdistelemään, jotta nämä edellytykset täyttyisivät. Esimerkiksi vastaajien ikäluokat yhdistettiin kyselylomakkeen seitsemästä vaihtoehdosta kolmeen ja puutarhojen luokittelu viidestä kolmeen. Puutarhojen maantieteelliset sijainnit yhdistettiin neljään vastausluokkaan kyselylomakkeen 19 vastausvaihtoehdon sijaan. Vastausluokkien yhdistämisen pohjana käytettiin Suomessa vuoteen 2009 asti voimassa olleita läänejä, yhdistämällä tuolloiset Oulun ja Lapin läänit vastausluokan Pohjois-Suomi kanssa. Ahvenanmaan lääni jätettiin kokonaan pois vertailusta, koska alueelta ei saatu vastauksia kyselyyn.

7.5 Laadullinen analyysi

Avoimiin kysymyksiin saatuja vastauksia käsiteltiin kvalitatiivisen eli laadullisen analyysin perusteella etsien vastausten joukosta toistoja, samojen sanojen esiintymistä sekä yhteisiä tekijöitä analysointia varten.

Eskolan ja Suorannan (2003) mukaan aineiston laadullisella analyysillä on tarkoitus luoda selkeyttä aineistoon sekä tuottaa uutta tietoa tutkittavasta asiasta. Aineisto pyritään analyysin avulla tiivistämään kadottamatta sen sisältämää informaatiota ja informaatioarvoa pyritään kasvattamaan luomalla hajanaisesta aineistosta selkeää ja mielekästä. Alasuutarin (2011) mukaan laadullinen analyysi koostuu kahdesta vaiheesta, havaintojen pelkistämisestä ja arvoituksen ratkaisemisesta. Havaintojen pelkistämällä erotetaan kaksi eri osaa. Aineistoa tarkastellaan aina vain tietystä teoreettis metodologisesta näkökulmasta, tarkoittaen sitä, että aineistoa tarkasteltaessa kiinnitetään huomiota vain siihen, mikä on kulloisenkin kysymyksenasettelun kannalta olennaista. Tällä tavalla aineistosta saadaan helpommin hallittavia määriä erillisiä raakahavaintoja. Toinen vaihe aineiston käsittelylle on havaintomäärien karsiminen niitä yhdistämällä. Tällöin erilliset raakahavainnot yhdistetään yhdeksi havainnoksi tai harvemmaksi havaintojen joukoksi. Havaintojen joukosta etsitään yhteinen piirre tai nimittäjä tai muotoillaan sääntö, joka tältä osin pätee koko aineistoon.

Laadullinen analyysi tehtiin kvantifiointia ja teemoittelua noudattaen. Eskolan ja Suorannan (2003) mukaan kvantifioiminen on laadullisen aineiston määrällistä analyysia, jossa aineistoa jäsentelemällä voidaan mekaanisesti laskea eri ryhmiltä kerättyjä vastauksia tai etsiä niihin vaikuttaneita tekijöitä sekä luokitella niitä määrällisiin luokkiin. Alasuutarin (2011) mukaan laadullista aineistoa voidaan argumentoida määrällisillä suhteilla, kuten prosentiosuuksilla tai tilastollisilla yhteyksillä eri tekijöiden välillä. Teemoittelu (Eskola ja Suoranta 2003) tarkoittaa laadullisessa analyysissä aineiston pilkkomista ja ryhmittelyä erilaisten aihepiirien mukaan. Se muistuttaa tyyliään luokiteltua, mutta lukumäärien sijaan tarkastellaan teeman sisältöä siitä mitä aiheesta on sanottu tai mitä siihen katsotaan sisältyvän.

Avointen vastausten (liite 3, kysymykset 15 ja 16) tarkastelussa käytiin läpi annetut vastaukset ja etsittiin niistä yhdistäviä tekijöitä. Aineistolle luotiin luokittelurunko havaintojen taulukoimista ja laskemista varten. Vastauksista tulkittiin ensimmäiseksi niiden yleinen luonne ja perusyksikkönä havainnoille käytettiin koko vastausta. Vastaukset saatiin tällä tavalla pelkistettyä, jonka jälkeen pystyttiin vertailemaan, miten vastausten luonne jakaantui kaikkien vastaajien kesken. Vastausten sisältämiä mainintoja ja samankaltaisuuksia tarkasteltiin vielä yksityiskohtaisemmin niiden yleisluonteen analysoinnin jälkeen. Vastauksista laskettiin kvantifioinnin avulla mainintoja ja yksi vastaus saattoi antaa useamman maininnan vastauksen sisällöstä riippuen. Tällaisessa vasta-

uksessa vastaaja oli esimerkiksi kertonut saaneensa positiivista palautetta ja sen lisäksi kuvaillut vielä yksityiskohtaisemmin saamansa palautteen sisältöä, esimerkiksi kehuja puutarhan kukista tai toimivista järjestelyistä päivän aikana.

Teemapäivästä saadun palautteen sekä palautteen laadun vaikutuksista vastaajan puutarhaharrastukseen saatiin ensimmäisellä taulukointikerralla yhteensä 27 raakahavaintoa ja 280 mainintaa. Raakahavainnot käytiin läpi vielä toisen kerran, pelkistäen ne kahdeksaan luokkaan, joiden perusteella pystyttiin tarkastelemaan lähemmin palautteen yksityiskohtaisempaa jakautumista niistä tehtävää teemoittelua ajatellen. Lopuksi raakahavainnot yhdistettiin neljän havaintoluokan alle. Teemapäivän antia harrastajille analysoitiin samalla tavalla. Ensimmäisellä taulukointikerralla vastauksista saatiin yhteensä 33 raakahavaintoa ja 347 mainintaa. Vastaukset pelkistettiin ensiksi kahteentoista havaintoluokkaan, josta ne lähemmän tarkastelun jälkeen pelkistettiin uudelleen kolmen havaintoluokan alle. Kvantifioinnilla havaintoluokista pystyttiin myös tarkastelemaan ja laskemaan vastausten prosentuaalista jakautumista eri teemojen alle. Tuloksissa teemojen sisällön tukemiseksi on nostettu esiin sitaatteja kyselyyn saaduista vastauksista, käyttäen niitä esimerkkeinä siitä, millaisia vastauksia kunkin havaintoluokan alle taulukointia tehdessä kerättiin.

8 TULOKSET

Kyselyitä palautui 195 kappaletta, joista 118 vastausta saatiin sähköisen kyselylomakkeen kautta ja paperisella lomakkeella 77 kappaletta. Vastausprosentti koko kyselylle oli 41 prosenttia. Kirjeitse kyselyitä lähetettiin yhteensä 153 kappaletta ja niitä palautui 77 kappaletta, jolloin paperilomakkeen vastausprosentti oli 50 prosenttia. Linkki sähköiseen kyselyyn lähetettiin yhteensä 327 vastaanottajalle ja vastauksia saatiin yhteensä 118 kappaletta, vastausprosentin ollessa 36 prosenttia. Vastauksia kyselyyn saatiin lähes jokaisesta Suomen maakunnasta, lukuun ottamatta Ahvenanmaata ja Kainuuta. Eniten vastauksia saatiin Etelä-Suomen maakunnista, mistä annettiin 42 prosenttia kaikista saaduista vastauksista. Vähiten vastauksia annettiin Pohjois-Suomesta (8,2 %). Puutarhan maantieteellisellä sijainnilla ei ollut yhteyttä vastaajan sukupuoleen ($p = 0,908$), ikään ($p = 0,276$), perhemuotoon ($p = 0,180$) tai harrastuksen keston ($p = 0,458$) tai siihen, millainen puutarha ($p = 0,162$) vastaajalla oli.

Kyselyyn vastanneista oli miehiä 16 prosenttia ja naisia 84 prosenttia (taulukko 1). Sukupuolella ei ollut havaittavaa merkitystä harrastuksen kestoon nähden ($p = 0,653$) eikä siihen millainen puutarha ($p = 0,420$) vastaajalla oli.

Avoimet puutarhat -teemapäivään osallistuneiden puutarhaharrastajien ikä vaihteli 30 ikävuodesta yli 70-vuotiaisiin (taulukko 1). Suurin vastaajaryhmä oli 60–70 vuotiaat naiset, joiden osuus oli 39 prosenttia kaikista vastaajista. Samaan ikäluokkaan kuului myös suurin osa kyselyyn vastanneista miehistä, joita oli 7 prosenttia kaikista vastaajista. Harrastajan iällä oli yhteyttä puutarhatyyppiin ($p = 0,039$). Kaikista puutarhatyypeistä omakotitalojen puutarhoja oli eniten ikäryhmän 50.1–70-vuotiailla (65,2 %) ja seuraavaksi eniten 30–50-vuotiailla vastaajilla (21,3 %). Siirtolapuutarhapalstoja oli eniten ikäryhmän 50.1–70-vuotiailla vastaajilla (64,5 %) ja seuraavaksi eniten yli 70-vuotiailla (29,0 %). Vähiten siirtolapuutarhapalstoja oli ikäryhmän 30–50-vuotiailla vastaajilla (6,5 %).

Lähes puolella vastaajista (45,6 %) oli omakotitalon puutarha ja kolmanneksella (31,8 %) siirtolapuutarhapalsta (taulukko 1). Lähes viidennes (18 %) vastaajista vastasi tähän kysymykseen avoimen vastausvaihtoehdon kautta. Vastauksia avoimeen kysymykseen olivat mm. maatalon puutarha ja piha, yhdistyksen omistama puutarha, mökkipuutarha, puutarhamyymälä tai kauppapuutarha, taimisto, luostarin puutarha, kartanomainen puutarha, elämyspuutarha ja yrttitarha. Puutarhatyyppin ja harrastuksen keston välillä oli selvä yhteys ($p = 0,005$). Pitkäaikaisista harrastajista suurimmalla osalla oli joko omakotitalon puutarha (36,9 %) tai siirtolapuutarhapalsta (19,5 %).

Suurin osa vastaajista ilmoitti perhemuodoksi parisuhteen (taulukko 1). Vastausvaihtoehtona perhemuodolle oli myös vastausvaihtoehto muu. Vastauksia tälle vaihtoehdolle olivat yhteisötalous perheen kesken tai perhe, johon kuuluivat vanhemmat aikuisine lapsineen, suhde naapurin kanssa, luostari ja perheyriksenä oleva taimimyyymälä. Perhemuodolla oli yhteys puutarhatyyppiin ($p = 0,021$), kun vertailusta jätettiin pois avoimen vaihtoehdon vastaukset. Puolella (50,0 %) yksin asuvista oli siirtolapuutarhapalsta ja lähes yhtä monella (48,3 %) parisuhteessa olevalla oli omakotitalon puutarha. Lapsiperheistä suurimmalla osalla (65,5 %) oli omakotitalon puutarha ja perhemuodoista vähiten siirtolapuutarhapalstoja (13,8 %). Iällä oli selvä yhteys vastaajien perhemuotoon ($p = 0,000$). Enemmistö 30–50-vuotiaista oli lapsiperheitä. Ikäryhmissä 50.1–70 ja yli 70-vuotiaat yli kaksi kolmasosaa (68,5 %) vastaajista ilmoittivat olevansa parisuhteessa.

Puutarhaharrastus koettiin hieman enemmän perheen yhteiseksi harrastukseksi (53,8 %) kuin vastaajan omaksi harrastukseksi (46,2 %). Miehet luokittelivat puutarhanhoidon useammin perheen yhteiseksi harrastukseksi kuin naiset. Yksinasuville puutarhanhoito oli selkeästi henkilön oma harrastus, vain yksi yksinasuvista oli vastannut puutarhanhoidon olevan perheen yhteinen harrastus.

Vastaajia ($n = 195$) pyydettiin luokittelemaan itsensä puutarhaharrastajana valmiiden vastausvaihtoehtojen avulla sekä avoimen vastausvaihtoehdon kautta (liite 3, kysymys 6). Kaksi vastaajista (1,0 %) jätti vastaamatta tähän kysymykseen. Iällä ei ollut vaikutusta harrastuksen keston, vaan suurin osa vastaajista luokitteli itsensä pitkäaikaiseksi harrastajaksi tai jo muutamia vuosi puutarhanhoitoa harrastaneiksi.

Taulukko 1. Kyselyyn vastanneiden taustatiedot.

		<i>n</i>	%
Sukupuoli ($n = 195$)	Mies	31	15,9
	Nainen	164	84,1
Ikäjakauma ($n = 195$)	30-50.00	30	15,4
	50.1-70.00	124	63,6
	70.1>	41	21,0
Perhemuoto ($n = 195$)	Asun yksin	38	19,5
	Parisuhteessa	120	61,5
	Lapsiperhe	29	14,9
	Muu	8	4,1
Puutarhan luokittelu ($n = 195$)	Omakotitalon puutarha	89	45,6
	Siirtolapuutarhapalsta	62	31,8
	Muu	44	22,6
Harrastuksen kesto ($n = 195$)	Pitkäaikainen harrastaja	137	70,3
	Muutamia vuosia harrastanut	37	19,0
	Aloittelija	8	4,1
	Ammattilainen	11	5,6
	Luokittelematon	2	1,0
Puutarhan sijainti ($n = 195$)	Etelä-Suomi	82	42,1
	Itä-Suomi	25	12,8
	Länsi-Suomi	72	36,9
	Pohjois-Suomi	16	8,2

Vastaajista ($n = 194$) kolmannes (30,4 %) käytti puutarhanhoitoon kasvukauden aikana viikossa keskimäärin 10.1–20 tuntia. Neljännes vastaajista (25,8 %) käytti puutarhanhoitoon 5.1–10 tuntia. Vastaajista 16,5 prosenttia käyttivät aikaa puutarhanhoitoon välillä 20.1–30 tuntia ja lähes yhtä moni (14,4 %) vastasi käyttävänsä aikaa yli 30 tuntia.

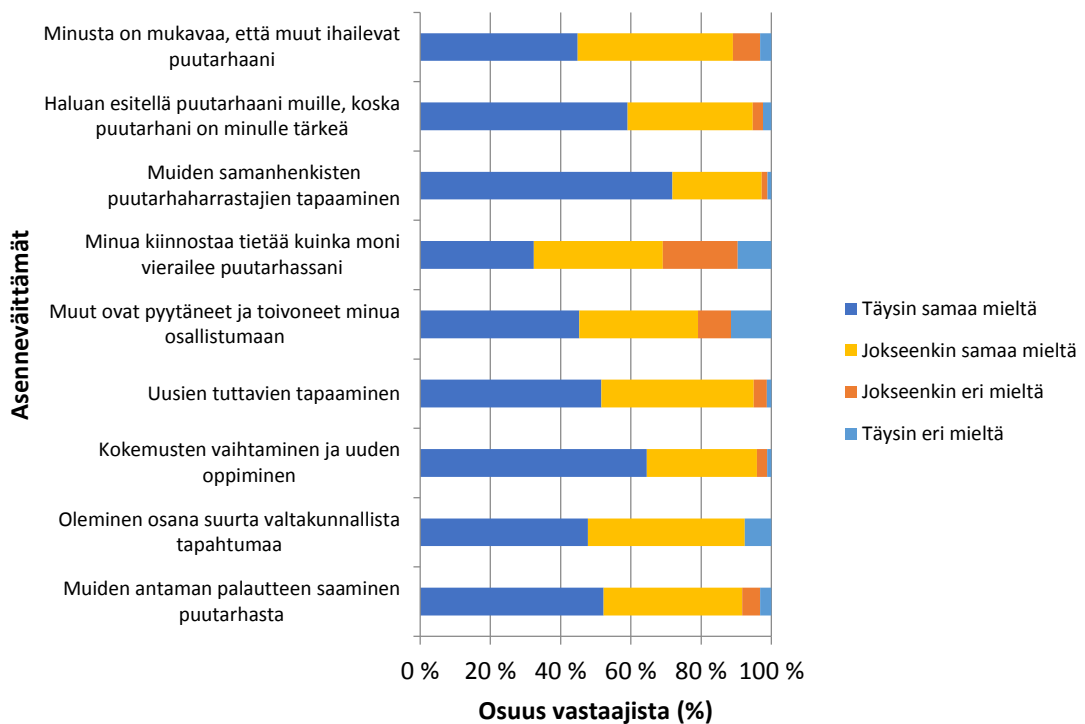
Alle tunnin puutarhanhoitoon käytti yksi vastaajista (0,5 %) ja 1-5 tuntia 12,4 prosenttia vastaajista. Puutarhan sijainnilla oli vaikutusta puutarhanhoitoon käytettyyn aikaan ($p = 0,001$). Eniten aikaa puutarhanhoitoon viikossa käytettiin vastausten perusteella Etelä-Suomen puutarhoissa. Puutarhanhoitoon käytettyyn aikaan ei vaikuttanut vastaajan sukupuoli ($p = 0,122$), ikä ($p = 0,639$), perhemuoto ($p = 0,497$), millainen puutarha vastaajalla oli ($p = 0,219$) tai harrastuksen kesto ($p = 0,206$).

Ensimmäistä kertaa mukana teemapäivässä oli reilu kolmannes (31,8 %) kaikista vastaajista ($n = 195$). Seuraavaksi suurin ryhmä oli toista kertaa teemapäivään osallistuvat (28,7 %). Kolmatta kertaa osallistuneita oli 15,9 % ja neljättä kertaa osallistuneita 13,8 %. Vajaa 10 prosenttia (9,7 %) vastaajista osallistui teemapäivään jo viidettä kertaa. Vastaajat, joilla oli omakotitalon puutarha, olivat osallistuneet teemapäivään useammin kuin muiden puutarhatyyppien omistajat ($p = 0,012$). Osallistumiskerrat erosivat myös pitkäaikaisten ja muutaman vuoden harrastaneiden välillä ($p = 0,001$). Naiset olivat osallistuneet miehiä useammin teemapäivään ($p = 0,019$). Iällä ($p = 0,760$), perhemuodolla ($p = 0,788$) tai puutarhan sijainnilla ($p = 0,273$) ei ollut vaikutusta osallistumiskertojen määrään.

Vastaajia pyydettiin myös arvioimaan teemapäivään liittyviin ylimääräisiin valmisteluihin kuluva aikaa (liite 3, kysymys 12). Vastaukset ($n = 194$) jakaantuivat melko tasaisesti kolmen eri vaihtoehdon välillä. Valmisteluihin käytetty ylimääräinen aika jakaantui tasaisesti 1–5 tunnin (28,7 %) ja 5.1–10 tunnin (28,7 %) välillä. Lähes 13 prosenttia (12,8 %) vastaajista käytti aikaa valmisteluihin 10.1–20 tuntia. Neljännes vastaajista (25,8 %) käytti valmisteluihin yli 20 tuntia. Osa vastaajista (3,6 %) ei käyttänyt ollenkaan aikaa valmisteluihin. Puutarhatyyppi vaikutti ylimääräisiin valmisteluihin käytettyyn aikaan ($p = 0,000$). Yli 20 tuntia aikaa valmisteluihin käyttivät harrastajat, joilla oli omakotitalon puutarha (36 %) ja 35 prosenttia mökkipuutarhojen, rivitalonpuutarhojen ja avointen vastausten kautta vastanneista harrastajista. Yli puolet (58,1 %) siirtolapuutarhureista käytti valmisteluihin 1-5 tuntia ylimääräistä aikaa. Pitkäaikaiset harrastajat käyttivät enemmän aikaa valmistautumiseen verrattuna aloittelijoihin ($p = 0,004$). Sukupuoli ($p = 0,122$), ikä ($p = 0,234$), perhemuoto ($p = 0,497$) tai puutarhan sijainti ($p = 0,284$) eivät vaikuttaneet teemapäivään valmistautumiseen käytettyyn aikaan.

8.1 Teemapäivään osallistumisen motiivit

Teemapäivään osallistumisen motiiveja kysyttiin asenneväittämien kautta (liite 3, kysymykset 13 ja 14). Enemmistö vastaajista (70 %) oli sitä mieltä, että teemapäivässä parasta on muiden samanhenkisten puutarhaharrastajien tapaaminen (kuva 1). Koke-
musten vaihtaminen ja uuden oppiminen oli toiseksi tärkein tekijä teemapäivässä. Oma
halu esitellä puutarhaa oli myös reilulle puolelle (56 %) vastaajista parasta teemapäiväs-
sä. Osallistumisen suureen valtakunnalliseen tapahtumana koki tärkeäksi vajaa puolet
vastaajista, samoin kuin sen, että osallistuu muiden pyynnöstä. Kolmasosa vastaajista
(33 %) oli kiinnostunut tietämään, kuinka monta vierasta puutarhassa käy teemapäivänä.

Kuva 1. Muiden samanhenkisten puutarhaharrastajien tapaaminen oli tärkein teemapäivään osallistumisen syistä. Vastausvaihtoehtojen ääripäät asenneväittämiin olivat 1 = täysin eri mieltä ja 4 = täysin samaa mieltä, $n = 167\text{--}187$ asenneväittäjästä riippuen.

Äällä oli vaikutusta suhtautumisessa asenneväittämiin minua kiinnostaa tietää kuinka moni vierailee puutarhassani ($p = 0,008$) sekä valtakunnalliseen tapahtumaan osallistuminen ($p = 0,037$). Valtakunnalliseen tapahtumaan osallistuminen ja tieto vierailijoiden määrästä omassa puutarhassa motivoivat enemmän yli 70-vuotiaita kuin vastaajia ikäryhmässä 30–50-vuotiaat.

Perhemuodolla oli vaikutusta suhtautumisella asenneväittämiin: minusta on mukavaa että muut ihailevat puutarhaani ($p = 0,026$) ja minua kiinnostaa tietää kuinka moni vierailee puutarhassani ($p = 0,027$). Yksin asuvia motivoi muita perhemuotoja enemmän se, että muut ihailevat heidän puutarhaansa sekä tieto siitä, kuinka moni vierailee heidän puutarhassaan.

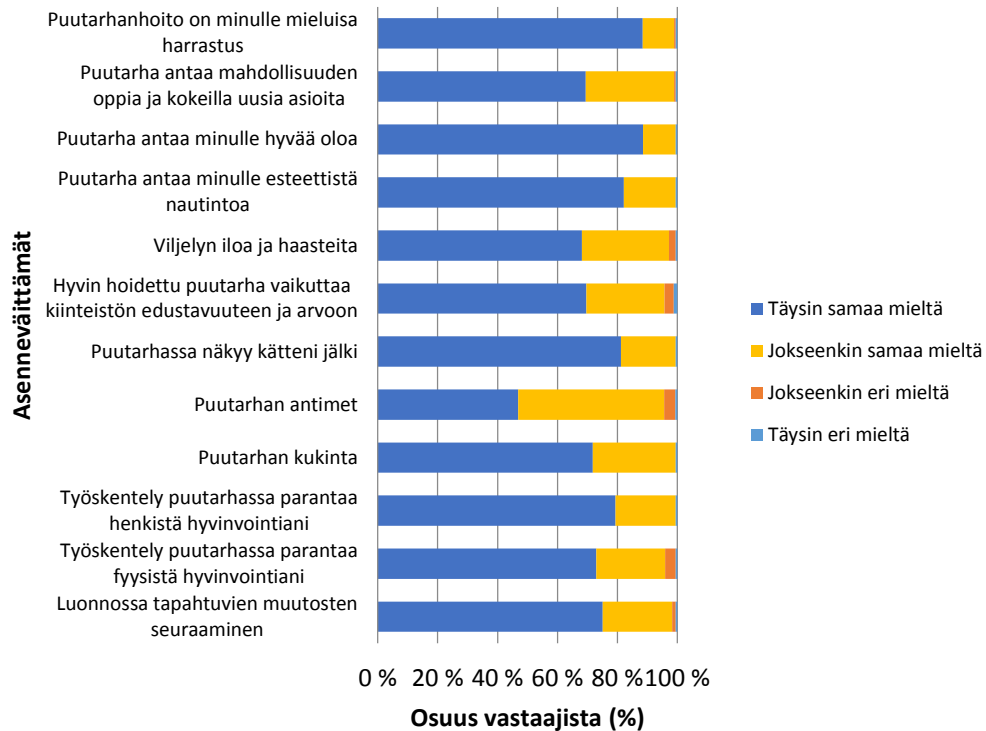
Omakotitalojen omistajille muiden samanhenkisten harrastajien tapaaminen oli tärkeämpi teemapäivään osallistumisen motiivi kuin muiden puutarhatyyppien edustajille ($p = 0,000$). Omakotitalojen omistajat olivat muita kiinnostuneempia vierailijoiden antamasta palautteesta ($p = 0,038$) ja heitä kiinnosti myös eniten tietää, kuinka moni heidän puutarhassaan vierailee ($p = 0,039$).

Harrastuksen kestolla oli yhteys asenneväittämiin: minusta on mukavaa, että muut ihailevat puutarhaani ($p = 0,028$), haluan esitellä puutarhaani muille koska se on tärkeä ($p = 0,001$), muiden samanhenkisten puutarhaharrastajien tapaaminen ($p = 0,002$), kokemusten vaihtaminen ja uuden oppiminen ($p = 0,037$) ja muiden antaman palautteen saaminen puutarhasta ($p = 0,006$). Muutaman vuoden harrastaneille ja aloittelijoille vähemmän motivoivia osallistumiselle olivat seuraavat asenneväittämät: minusta on mukavaa että muut ihailevat puutarhaani, muiden samanhenkisten puutarhaharrastajien tapaaminen ja muiden antaman palautteen saaminen puutarhasta kuin pitkäaikaiset harrastajat. Aloittelijoiden motivaatiot teemapäivään osallistumiselle erosivat pitkäaikaisiin harrastajiin verrattuna seuraavissa asenneväittämissä: haluan esitellä puutarhaani muille, koska se on minulle tärkeä, sekä kokemusten vaihtaminen ja uuden oppiminen.

8.2 Puutarhaharrastuksen merkitys

Motiiveja puutarhaharrastukseen selvitettiin puutarhaan ja puutarhanhoitoon liittyvien asenneväittämien kautta (liite 3, kysymykset 9 ja 10). Vastaajista 90 prosenttia piti puutarhaharrastusta mieluisana harrastuksena ja koki saavansa puutarhasta hyvää oloa. Esteettistä nautintoa puutarha antoi 82 prosentille ja 81 prosenttia piti tärkeänä sitä, että puutarhassa näkyy heidän kättensä jälki (kuva 2). Reilu 70 prosenttia vastaajista koki puutarhassa työskentelyn parantavan heidän fyysistä hyvinvointia ja yli 80 prosenttia koki puutarhassa työskentelyn parantavan henkistä hyvinvointia. Vastaajista 62 prosenttia koki puutarhanhoidon olevan myös yhteydessä hyvin hoidettuun kiinteistöön ja sen arvoon. Lähes kolmelle neljästä vastaajasta oli tärkeää luonnossa tapahtuvien muutosten

seuraaminen ja puutarhan kukinta. Lähes yhtä moni koki saavansa puutarhaharrastuksesta viljelyn iloa ja haasteita. Puutarhan antimet olivat tärkeitä vain alle puolelle vastaajista.

Kuva 2. Puutarhasta saatava hyvä olo ja harrastuksen mieluisuus olivat tärkeimpiä syitä puutarhaharrastukselle. Vastausvaihtoehtojen ääripäät asenneväittämiin olivat 1 = täysin eri mieltä ja 4 = täysin samaa mieltä, $n = 180\text{--}193$ asenneväittämistä riippuen.

Vastaajan ikä, perhemuoto tai puutarhan sijainti ei vaikuttanut puutarhaharrastuksen motiiveihin. Seuraavat asenneväittämät kuvasivat paremmin naisten kuin miesten motiiveja: puutarhanhoito on minulle mieluisa harrastus ($p = 0,003$), puutarha antaa mahdollisuuden oppia uutta ($p = 0,044$), puutarhasta saatava hyvä olo ($p = 0,016$) ja puutarhasta saatava esteettinen nautinto ($p = 0,000$).

Harrastajien puutarhatyypillä oli vaikutusta asenneväittämiin: puutarhanhoito on minulle mieluisa harrastus ($p = 0,003$) ja puutarha antaa minulle hyvää oloa ($p = 0,016$). Avoimen vastausvaihtoehdon kautta vastanneet olivat näistä asenneväittämistä vain jokseenkin samaa mieltä, muiden puutarhatyyppien edustajien kokiessa olevansa suureksi osaksi täysin samaa mieltä asenneväittämien suhteen.

Harrastuksen kesto vaikutti seuraaviin asenneväittämiin: puutarhanhoito on minulle mieluista harrastus ($p = 0,003$), puutarha antaa mahdollisuuden oppia ja kokeilla uusia asioita ($p = 0,020$) sekä puutarhan kukinta ($p = 0,022$). Puutarhasta saatava oppi ja uuden kokeileminen motivoi enemmän muita vastaajaryhmiä kuin aloittelijoita ja luokittelemattomia vastaajia. Ammattilaisille ja muutaman vuoden harrastaneille taas puutarhan kukinta oli vähemmän motivoivaa puutarhaharrastusta ajatellen.

8.3 Vastaukset avoimiin kysymyksiin

Kyselyyn vastanneilla oli mahdollista kertoa omin sanoin siitä, millaista palautetta he saivat teemapäivästä ja palautteen vaikutuksesta puutarhaharrastukseen (liite 3, kysymys 15) sekä mitä teemapäivä antaa heille ja millaisena he kokevat teemapäivän puutarhaharrastajan näkökulmasta (liite 3, kysymys 16).

Vastauksia kysymykseen teemapäivästä saadusta palautteesta saatiin yhteensä 183 kpl, eli 94 prosenttia kaikista vastaajista vastasivat tähän kysymykseen. Vastauksen mitta saadusta palautteesta oli rajoitettu maksimissaan 50 sanaan. Osa vastaajista oli nostanut esiin useita asioita, joista oli saanut palautetta päivän aikana ja osa oli kommentoinut saamaansa palautetta vain muutamalla sanalla. Lisäksi 15 vastaajaa oli vastannut esitettyyn kysymykseen jotain muuta kuin mitä kysymyslomakkeessa oli kysytty. Vastauksista saatiin kerättyä 280 mainintaa palautteen laadun ja saadun palautteen vaikutuksesta puutarhaharrastukseen.

Kysymykseen, mitä teemapäivä antaa osallistujalle ja millaisena hän sen kokee puutarhaharrastajan näkökulmasta, annettiin yhteensä 177 vastausta ja kysymykseen vastasi 91 prosenttia kaikista vastaajista. Vastauksen mitta oli tässäkin kysymyksessä rajoitettu maksimissaan 50 sanaan. Vastausten pituus vaihteli parista sanasta muutamien lauseiden mittaisiksi. Kaksi vastaajista oli vastannut esitettyyn kysymykseen muuta, kuin mitä kysymyslomakkeessa oli kysytty. Teemapäivän merkityksestä puutarhaharrastajalle saatiin yhteensä 347 mainintaa.

8.3.1 Palautteen laatu

Teemapäivän osallistujat kertoivat useimmiten saaneensa yleistä myönteistä palautetta (taulukko 2). Myönteisen palautteen kuvattiin muun muassa olleen positiivista, hyvää,

ihastelevaa, kannustavaa ja kiittelevää. Palautetta oli saatu yleisesti teemapäivään osallistumisesta kuin myös esimerkiksi puutarhan tyylistä ja hyvästä tunnelmasta, hyvin hoidetuista tai hieman erikoisemmista kasveista, hyvistä järjestelyistä, ohjelmasta ja tarjoilusta puutarhassa päivän aikana. Puutarhojen oli kuvattu olevan kauniita, paratiiseja ja moni sai kiitosta erilaisten kasvien ja värien yhdistelmistä, erilaisista ratkaisuista puutarhassa ja siitä, että esillä oli tavallinen kotipuutarha. Myönteinen palaute koettiin kannustavana ja palkitsevana tehdystä työstä teemapäivää varten.

Taulukko 2. Teemapäivästä saadun palautteen laadun jakautuminen vastausten kesken.

Saatu palaute	Vastauksia (kpl)	Osuus vastauksista %
Yleistä myönteistä palautetta	164	89,6
Yleistä kielteistä palautetta	2	1,1
Ei saanut palautetta	2	1,1
Vastasi muuta kuin kysyttiin	15	8,2
Yhteensä	183	100,0

”Olen saanut hyvää, kannustavaa ja ihailevaa palautetta. Erityisesti ilahduttaa se, miten paljon ihmiset pitävät pitämistäni puutarhakierroksista. Palaute on saanut minut avaamaan puutarhan vuosittain kaikille nähtäväksi.” (V20)

”Hyvää, innostunutta, ihmettelevää palautetta.” (V85)

”positiivista kautta linjan” (V102)

”Sain kovastu kiitoksia siitä, että avasin puutarhani ovet. – – ” (V159)

”Hyvää palautetta, mukavia ihmisiä! Kyllä hyvä palaute innostaa.” (V103)

”Palaute oli erittäin hyvää ja kannustavaa. Uskon saaneeni uutta virtaa ja voimaa tästä tapahtumasta.” (V105)

”Saimme hyvin positiivista palautetta ja tottakai se vaikuttaa positiivisesti jatkossakin.” (V23)

Yleiseen myönteiseen palautteeseen laskettiin vastauksissa esiintyvien mainintojen; positiivinen, kannustava, kiittelevä, ihasteleva ja hyvä määrää. Nämä adjektiivit (67,0 %) muodostivat suurimman osan vastauksista tehdyistä myönteisistä maininnoista. Kasveihin (15,0 %) ja puutarhatyyliin (15,0 %) liittyviä myönteisiä mainintoja tehtiin yhtä monta, molemmille laskettiin 31 mainintaa. Järjestelyihin liittyviä myönteisiä mainintoja havaittiin 6 kappaletta (3,0 %), palautteen jakautuessa puutarhakierrosten opastuksen ja tarjoilun kesken.

”kaunis puutarha ja hyvä ja iloinen opastus” (V13)

”Meitä vain kiiteltiin: siitä, että

- olimme hyvin varustautuneet jakamalla jokaiselle pihamme tarinan, antamalla noin reilun puolen tunnin opastuksen

- meillä oli tarjottavaa; useilla oli veden jano monen vierailun jälkeen – – ” (V28)

Myönteisen palautteen lisäksi kaksi (1,1 %) teemapäivän osallistujista oli kokenut saaneensa kielteistä palautetta (taulukko 2). Kielteisen palautteen kerrottiin olleen kriittistä ja aiheuttaneen pettymystä ja vastauksista oli mahdollista tulkita osallistujien ihmettelyä saadun palautteen laadusta. Kaikista palautteen laatuun viittaavista havainnoista kielteisten mainintojen määrä oli vain näiden kahden osallistujan vastaukset.

”Ehkä hieman petyin kävijöiden kyynisyydestä ja 'arvostelusta'.” (V176)

”Palaute oli yleensä hämmästelevän ihasteltavaa, mutta myös kriittistä, kuten mikä tauti on iskenyt perunanvarsiin? – – ” (V135)

Kaksi vastaajista (1,1 %) ei ollut saanut lainkaan palautetta (taulukko 2). He eivät vastauksissaan pohtineet tai antaneet syitä siihen, mikä olisi voinut olla syy palautteen puuttumiseen. Näiden kahden vastauksen lisäksi ei palautteen puuttumisesta tehty enempää havaintoja tarkastellessa teemapäivästä saadun palautteen laatuun liittyneitä mainintoja.

”En ole saanut henkilökohtaista palautetta.” (V134)

”Minulle ei ole tullut mitään palautetta.” (V195)

8.3.2 Palautteen vaikutus puutarhaharrastukseen

Teemapäivästä saadun palautteen vaikutuksesta puutarhaharrastukseen jätti vastaamatta yli puolet (61,7 %) vastaajista (taulukko 3). Kysymykseen vastanneista 23 prosenttia koki annetun palautteen vaikuttavan myönteisesti puutarhaharrastukseen. Palaute koettiin ensisijaisesti tärkeänä, motivoivana ja antavan uskoa omaan tekemiseen. Moni koki palautteen myös innostavan puutarhaharrastuksen jatkamista.

”Pelkästään positiivista. Lisää intoa harrastuksen jatkamiseen.” (V122)

”Tärkeää kokemusten vaihtoa, vaikuttaa harrastukseeni vahvistavasti.” (V47)

”Sain paljon myönteistä palautetta, se innostaa jatkamaan ja kokeilemaan uutta.” (V144)

”Så klart det verkar mycket på min trädgårdshobby, att människor kommer och trivs än att man är utan dem dom inspirera att fortsätta.” (V165)

”Sain ihanaa palautetta. Erittäin monet ihastelivat suuresti puutarhaani ja kiittelivät, kun saivat tulla. Kyllä palaute vaikuttaa innostavasti ja tunnen siitä suurta kiitollisuutta ja se innostaa jatkamaan puutarhaharratusta.” (V30)

Teemapäivästä saadulla palautteella ei ollut vaikutusta osalle (15,3 %) kysymykseen vastanneista (taulukko 3). He korostivat vastauksissaan puutarhan olevan eniten heitä itseään varten kuin muiden miellyttämiseksi, mutta totesivat myönteisen palautteen tuoneen heille iloa. He aikoivat jatkaa harrastustaan ja tekevän niin kuin heistä itsestään tuntuu parhaimmalta, huolimatta muiden antamasta palautteesta.

”Palaute on ollut ylistävää - ei juurikaan vaikuta harrastukseeni. Oma puutarhaa laitaa itselleen ja kun tekemisestä pitää, on puutarha rakas ilman muidenkin mielipiteitä.” (V14)

”Palaute oli positiivista. Kiva keskustella kasveista. Varsinaisesti ei palaute vaikuta harrastukseen. – – ” (V40)

” – – Palaute ei sinällään vaikuta saamaani harrastukseeni, koska etenen omien mieltymysteni mukaan, mutta toki samanhenkisten ihmisten kauniita sanat lämmittävät mieltäni.” (V55)

”Hyvää palautetta. Palaute ei vaikuta puutarhaharrastukseeni.” (V75)

”Jag blev glad över intresset och beröm jag fick. Det påverkar nog inte mitt intresse för trädgården, det är av gammalt datum.” (V141)

”Oli miellyttävää keskustella samanhenkisten ihmisten kanssa. Sain pelkästään myönteisiä ja kannustavia kommentteja. Mutta eivät vaikuta harrastukseeni. Puutarhani on tärkeä ja rakas joka tapauksessa.” (V147)

”Påverkar inte för jag gör som jag tycker om.” (V151)

Taulukko 3. Vastaajien mielipide teemapäivästä saadun palautteen vaikutuksesta puutarhaharrastukseen.

Palautteen vaikutus puutarhaharrastukseen	Vastauksia (kpl)	Osuus vastauksista %
Palaute vaikuttaa myönteisesti harrastukseeni	42	23,0
Palaute ei vaikuta harrastukseeni	28	15,3
Ei vastannut kysymykseen	93	61,7
Yhteensä	183	100,0

8.3.3 Teemapäivän merkitys osallistujille

Lähes kaikki vastaajat kertoivat teemapäivällä olevan heille merkitystä ja he kokivat osallistumisen olevan myös tärkeää omaa harrastustaan ajatellen (taulukko 4). Suuri osa (38,4 %) nosti esille vastauksissaan muiden samanhenkisten ihmisten tapaamisen, joka mahdollisti keskustelua ja kokemusten vaihtoa itseään kiinnostavasta asiasta. Tiedon jakaminen ja vastaanottaminen niin puolin ja toisin esiintyi monessa vastauksessa. Monelle oli tärkeää välittää omaa osaamista eteenpäin puutarhassa vieraileville, mutta samaten oli tärkeää myös oppia itse uutta ja saada vinkkejä omaan puutarhaan vierailijoilta. Teemapäivän aikana vierailijoiden avustuksella oli löydetty kadonneille kasveille nimiä, vaihdettu kokemuksia viljelystä ja löydetty uusia ratkaisuja oman puutarhan muokkaamiseen.

Taulukko 4. Teemapäivän merkitys osallistujille.

Teemapäivän merkitys osallistujille	Vastauksia (kpl)	Osuus vastauksista (%)
Teemapäivällä on merkitystä	172	97,2
Ei merkitystä	3	1,7
Vastasi muuta kuin kysyttiin	2	1,1
Yhteensä	177	100,00

”Ihana oli tavata samanhenkisiä ihmisiä, jotka puhuivat samaa puutarhakieltä! – – ”
(V8)

”Det bästa är mötet med likasinnade människor. Man lär sig mycket och inspireras av andras erfarenheter.” (V9)

”Parasta päivässä ovat samanmielisten tapaaminen ja mukavat puutarhakeskustelut. Puutarhaharrastus on melko yksinäistä puurtamista eikä omasta pihasta tule kesäisin lähdettyä kauaskaan, joten on ihanaa tavata muita omassa pihassa. – – ” (V13)

”Oli hienoa tavata paljon samanhenkisiä ihmisiä. – – ” (V38)

Eniten mainintoja (24,5 %) vastausten joukossa saivat yhteisöllisyys ja muiden samanhenkisten tapaaminen. Uusien tuttavien ja kontaktien saaminen oli monelle tärkeä asia teemapäivässä. Osa vastaajista koki osallistumisen vaikuttavan parantavalla tavalla alueen (esim. siirtolapuutarha) yhteisöllisyyteen. Lähes yhtä monta mainintaa (22,5 %) tehtiin tiedon jakamisesta ja kokemusten vaihtamisesta.

”Mukava nähdä samanhenkisiä ihmisiä kymmenittäin yhden päivän aikana.” (V83)

”uusia vinkkiä tuli paljon ja kadonneitten kukkien nimetkin löydettiin” (V36)

”Silloin on mahdollista tavata samanhenkisiä puutarhaharrastajia ja vaihtaa kokemuksia & tietoja ja mahdollisesti tarjota uusia ideoita kunkin omaan puutarhaan.” (V54)

”Tiedon jakamista puutarhan hoidosta. Päivä mahdollistaa vierailut, jota ei muuten tapahtuisi, ehkä on helpompi tulla pihaan, kun on teemapäivä.” (V55)

”Suurin anti teemapäivästä minulle on samanhenkisten ihmisten tapaaminen ja omien kokemusten jakaminen muille, koska olen kasvikeräilijä ja kasvatan arkojakin kasvilajeja. Teemapäivä on hyvin tärkeä puutarhaharrastajalle nimenomaan kokemusten jakotapahtumana. (V88)

”On kiva tavata puutarhanhoidosta kiinnostuneita ihmisiä ja aina joltain saa myös omaan harrastukseen uusia ajatuksia ja myöskin vinkkejä kasveista ja niiden hoidosta. – – ” (V89)

Osallistuminen tapahtumaan ja oman puutarhan ja harrastuksen esitleminen mainittiin useaan kertaan ja monet (18,1 %) kokivat niiden olevan teemapäivän tärkeintä antia. Moni halusi omalla toiminnallaan olla esimerkkeinä ja rohkaisevina esikuvina muille teemapäivään osallistumista miettiville. Osallistumisen perusteltiin muun muassa tuovan nautintoa siitä, että sai esitellä omia aikaansaannoksiaan muille. Siirtolapuutarhoissa avointen puutarhojen omistajat halusivat myös osittain omalla esimerkillään kannustaa muita, hieman arempia puutarhaharrastajia, osallistumaan mukaan tapahtumaan omalla alueellaan. Osa taas toivoi esimerkillään innostavan muita puutarhaharrastuksen pariin. Mainintoja osallistumisen tärkeydestä teki 9 prosenttia vastaajista ja oman osaamisen esitlemisestä 7 prosenttia.

”Teemapäivä antaa vahvistuksen sille, että harrastukseni on tärkeä minulle ja suurelle määrälle ihmisiä. Mahtavana.” (V23)

”Jaettu ilo on kaksinkertainen ilo! Päivä saa myös niitä innostumaan, jotka eivät ole vielä aloittaneet harrastusta tai ovat juuri hankkineet puutarhan. Tiedon jakaminen on

hyödyksi kaikille. Vierailijat ovat nykyään valistuneita, mutta myös vastaanottavaisia.” (V130)

”Teemapäivä on tarpeellinen, koska jos edes muutama kävijöistä innostuisi hankkimaan itselleen uuden harrastuksen, on se tuottanut tulosta. – – ” (V134)

”Siirtolapuutarhojen pitäisi olla avoimempia kaikille helsinkiläisille. Useimpien palstojen pitäisi olla auki kävijöille. Puutarhurien ei tarvitsisi liikaa stressata rikkaruohoista, kaiken ei tarvitse olla tiptop. – – ” (V143)

” – – On ihanaa innostaa ja kannustaa muita puutarhanhoitoon ja viljelyyn.” (V157)

Vastaajat (16,9 %) korostivat myös hyvän mielen ja olon tuottamisen sekä itselle että muille, mielekkään palautteen saamisen sekä tehtyjen vierailuiden määrän olevan heille teemapäivän parasta antia. Hyvän palautteen saaminen loi uskoa omaan tekemiseen ja siihen, että se mikä miellyttää itseään, on miellyttänyt muitakin. Teemapäivän koettiin tuovan iloa, inspiraatiota ja hyvinvointia osallistujille, niin puutarhansa portit avanneille puutarhaharrastajille kuin puutarhoissa vierailleille.

”Antoi iloa ja voimaa taas jatkaa puutarhan hoitoa.” (V12)

”Ger mig inspiration att utveckla trädgården med nya ideer och hålla ogröset på avstånd. – – ”(V15)

” – – Pitää kuntoa ja terveyttä yllä. – – ” (V27)

” – – Positiiviset kommentit tuntuivat kivalta ja antoi varmuutta jatkaa samaan tyyliin- ” (V44)

”Kiva saada palautetta myös epäsuorasti ja tavata harrastajia ja saada muilta vinkkejä sekä jakaa omaa osaamista ja työn tuloksena saatua kauneutta!” (V49)

”on mukava, kun ihmisiä kiinnostaa toisen harrastus..ja tulee siinä vähän itselle sellaista kunniainintaa kun saa niiiin paljon hyvää palautetta” (V52)

”Hyvää mieltä kun ihmiset viihtyvät.” (V84)

”Itselle hyvin voimaannuttava päivä, panostamme siihen todella paljon, mutta saamme sen kaksinkertaisena takaisin. – – ” (V115)

Vierailijoiden määrä oli myös tärkeänä tekijänä osalle vastaajista (4,3 %). Vierailijoiden kiinnostus esiteltävää puutarhaa kohtaan toimi niin mielihyvän lähteenä kuin positiivisena palautteena. Oli mielekästä huomata, että oma puutarha herätti kiinnostusta ja ihastusta vierailijoissa.

”Siirtolapuutarha-alueellamme kävi päivän aikana noin 200 vierailijaa. Oli mukava havaita, että kiinnostusta riitti.” (V33)

”Avoimet ovet päivä on erinomainen tapahtuma, joka luo hyvää mieltä kaikille. – – ” (V147)

”Nautinnollista nähdä, kun ihmiset ilahtuvat jostain ja jäävät juttelemaan ajatuksistaan. Raska päivänän se on, kun saa kymmeniä kertoja selittää sama jutut -mutta ihmiset ovat kovin aitoja - ei puutarhapäivään lähde kukaan ellei ole todella kiinnostunut. Positiivinen palaute on kieltämättä myös innostavaa harrastelijalle. – – ” (V182)

”Hyvää kannattaa jakaa. Saan itselle hyvän mielen, kun jaan omastani muille. Saan ihmisten ilmeet iloisiksi vain avaamalla portin puutarhaani, se on paras anti. – – ” (V193)

Teemapäivä koettiin myös tärkeäksi ja mukavaksi (14,7 %) niin puutarhaharrastajille kuin vierailijoille. Osa vierailijoista ei ilman tätä mahdollisuutta kehtaisi tulla kysymään vierailumahdollisuutta puutarhaan, vaikka se sopisikin omistajalle. Osalle taas oli mahdotonta pitää puutarhaa avoinna muina päivänä, vaikka halua olisi, joten osallistuminen yhteiseen tapahtumaan mahdollisti vieraille pääsyn puutarhaan.

”tärkeä ”herätys” muullekkin yleisölle, että puutarhat ovat tärkeitä” (V1)

”Tiedon jakamista puutarhan hoidosta. Päivä mahdollistaa vierailut, jota ei muuten tapahtuisi, ehkä on helpompi tulla pihaan, kun on teemapäivä” (V56)

”Teemapäivä on osoittanut tärkeytensä ja suosio vain lisääntynyt. Hienoa kertoa uusille kävijöille puutarhasta ja siirtolapuutarha-aatteesta. Kiinnostus lisääntyy kaiken aikaa.” (V128)

Teemapäivän mainittiin vahvistavan puutarhaharrastuksen asemaa ja olevan tärkeää myös puutarhakulttuurin kannalta (1,2 %). Tapahtuman mainittiin myös lisäävän tietoisuutta puutarhasta (0,6 %).

”Valtakunnallista tietoisuutta. Teemapäivän avulla tavoittaa aivan uusia ihmisiä.” (V103)

”Loistava tapahtuma, jonka toivon jatkuvan. Tärkeää puutarhakulttuurin nostamiseksi” (V116)

”Teemapäivä on tarpeellinen, koska jos edes muutama kävijöistä innostuisi hankkimaan itselleen uuden harrastuksen, on se tuottanut tulosta. – – ” (V135)

"Iloinen tapahtuma. Antaa lisää infoa." (V167)

Teemapäivä toimi myös eräänlaisena asetettuna tavoitteena puutarhanhoitoa ajatellen (10,2 %). Osallistujat kokivat tietyn takarajan olevan hyvä asia, mikä motivoi heitä puutarhanhoidossa koko kesän ajan.

"On hyvä kun on joku konkreettinen päivä ja tavoite saada piha edustuskuntoon, se motivoi saadun palautteen lisäksi. — " (V22)

"Kun on ilmoittatunut, niin pitää päivämäärän mielessä ja ohjelmoi puutarhan perushoitoa sillä silmällä, eli on selkeä päämäärä pitää piha näyttelykunnossa. Hoito on suunnitelmallista." (V27)

"Det är motiverande att ha ett mål för sin hobby och att se och höra hur också andra människor kan dela intresset" (V37)

"Puutarhapäivä oli deadline, jote ennen pyrki saamaan paljon aikaan. Hyvä niin" (V43)

"Teemapäivä innostaa ja motivoi saamaan pihan "paraatikuntoon" jos mahdollista." (V67)

"Motivaatiota puutarhan hoitamiseen lisää se, kun tietää että ihmistä tulee sitä katsomaan. — " (V138)

Erilaisia mainintoja teemapäivän odotuksesta ja toteutuksesta tehtiin muutamia. Teemapäivän mainittiin olevan keskikesän kohokohta (1,4 %) ja tapahtumaa odotettiin vuosittain innokkaasti. Osallistumisen mainittiin myös vaativan paljon työtä (2,0 %) ja osalle se tiesi pitkiä työpäiviä puutarhassa aina teemapäivään asti.

"Kesän kohokohta varsinkin, jos säät suosivat. — Lisäksi puutarhapäivään valmistautuminen vie aikaa ja jaksamista." (V19)

"Kun joka vuosi kun olen ollut mukana, niin puutarhapäivä ei stressaa yhtään, kun tuntee jo kuviot. Odotan sitä aina innolla. Ja se kannustaa hoitamaan puutarhaa, kun tietää, että vieraita on tulossa. — " (V29)

"Tällainen päivä on puutarhaharrastajan kesän kohokohta. — " (V57)

" — Päivä jota odottaa jo vuosi etukäteen ja miettii esim mitä uutta voi tällä kertaa toisille tarjota." (V115)

"Teemapäivä on intensiivinen "työpäivä"!" (V163)

"Työtä ja huvia, ystäviä ja itikanpistoja." (V9)

”Puutarhan valmistaminen tapahtumaan alkaa jo keväällä. Tarkoittaa minulle kovaa fyysistä kuormitusta teemapäivään asti ja aina lopputulos on ei koskaan enää.” (V68)

Teemapäivällä ei ollut erityistä merkitystä pienelle osalle (0,9 %) vastaajista (taulukko 4). He eivät olleet perustelleet vastauksiaan alla olevia lainauksia enempää.

”Ei ole minulle erityistä merkitystä.” (V133)

”Teemapäivällä ei sanottavaa merkitystä.” (V153)

”Mielenkiintoinen kokemus, mutta en ole kovin innostunut asiasta.” (V123)

9 TULOSTEN TARKASTELU

Tutkielmaa varten tehty kyselytutkimus oli ensimmäinen laatuaan Avoimet puutarhat -teemapäivään osallistuneille puutarhanomistajille. Palautetta teemapäivästä on muutoin kerätty verkkosivulla julkaistun palautekyselyn kautta jokaisen teemapäivän jälkeen.

9.1 Vastaajaryhmien tarkastelu

Vuoden 2016 Kotipuutarhatutkimuksen mukaan puutarhanhoidosta ovat eniten kiinnostuneet 50–64-vuotiaat henkilöt ja sukupuolen mukaan jaoteltuna innokkaimpia puutarhaharrastajia ovat naiset (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016). Vertailtaessa Kotipuutarhatutkimuksen (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016) ja teemapäivään osallistuneiden puutarhaharrastajien vastauksia ovat tulokset tässä kohtaa yhteneväisiä. Kotipuutarhatutkimuksen (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016) mukaan kiinnostus puutarhanhoitoon kasvaa iän myötä ja erot ikäryhmien välillä ovat tasoittuneet viimeisten vuosien (2011–2016) aikana. Kotipuutarhatutkimuksen (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016) mukaan innostuksen puutarhaharrastukseen on huomattu lisääntyneen eniten naisten ja ikäryhmän 25–34-vuotiaat keskuudessa. Tätä samaa tulosta ei saatu teemapäivään osallistuneiden puutarhaharrastajien vastauksia tarkasteltaessa. Teemapäivään osallistuneista puutarhaharrastajista ei yksikään ollut alle 30-vuotias ja vähiten vastauksia saatiin alle 40-vuotiailta puutarhaharrastajilta.

Ällä ei tässä tutkimuksessa ollut yhteyttä puutarhanhoitoon käytettyyn aikaan. Dunnetin ja Qasimin (2000) tekemässä tutkimuksessa kaupunkialueen kotipuutarhojen omistajille Sheffieldissä, Isossa-Britanniassa, oli tutkimukseen osallistuneiden välillä eroja viikossa

puutarhanhoitoon käytetyn ajan ja eri ikäryhmien välillä. Dunnetin ja Qasimin (2000) mukaan nuoret, alle 35-vuotiaat käyttivät puutarhanhoitoon tunnin viikossa ja 35–45-vuotiaat 2–4 tuntia. Yli 55-vuotiailla kului puutarhanhoitoon aikaa 2–4 tuntia viikossa tai enemmän. Vastaajista yli 65-vuotiaat käyttivät puutarhanhoitoon yli 5 tuntia viikossa. Teemapäivään osallistuneet puutarhaharrastajat käyttivät huomattavasti enemmän aikaa puutarhanhoitoon viikossa, kuin Dunnetin ja Qasimin (2000) tutkimuksen vastaajat. Yli 70-vuotiaista puutarhaharrastajista vain yksi vastaaja käytti puutarhanhoitoon alle tunnin viikossa ja yli 87 % kaikista vastaajista käytti puutarhanhoitoon enemmän kuin viisi tuntia viikossa.

Omakotitaloissa asuvien innostus puutarhanhoitoon on edelleen kasvussa (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016). Palstanviljely kiinnostaa jo joka neljättä suomalaista, mielenkiinnon ollessa suurinta alle 35-vuotiaiden keskuudessa (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016). Useimmat teemapäivään osallistuneet puutarhaharrastajat olivatkin harrastaneet puutarhanhoitoa jo muutaman vuoden tai pidempään ja monella heistä oli omakotitalon puutarha tai siirtolapuutarhapalsta. Aloittelevia puutarhaharrastajia oli teemapäivään osallistuneiden joukossa jokaisessa ikäryhmässä, lukuun ottamatta yli 70-vuotiaita puutarhaharrastajia. Siirtolapuutarhapalstoja oli eniten yli 70-vuotiailla vastaajilla ja vähiten 30–50-vuotiailla. Tulosten päinvastaisuuteen vuoden 2016 Kotipuutarhatutkimuksen (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016) kanssa vaikuttaa jo aikaisemmin mainittu teemapäivään osallistuneiden ikärakenne.

Suurin osa teemapäivässä mukana olleista olivat ensikertalaisia tai toista kertaa mukana tapahtumassa. Pitkäaikaiset puutarhaharrastajat, joilla oli omakotitalon puutarha, olivat osallistuneet muita useammin teemapäiviin. Omakotitalon puutarhanomistajista kymmenen vastaajaa oli osallistunut kaikkiin viiteen teemapäivään. Siirtolapuutarhapalstan omistajista tällaisia osallistujia oli kolme vastaajaa ja muiden puutarhatyyppien edustajista yhteensä kuusi vastaajaa. Vastauksia tarkasteltaessa pystyttiin havaitsemaan toistuvuutta osallistumiskertojen määrässä. Keskimäärin puutarhaharrastajat olivat osallistuneet teemapäivään kaksi kertaa. Ensikertalaisten määrä oli reilu kolmannes, joka merkitsee sitä, että vaihtelevuus teemapäivään osallistuneiden puutarhojen kesken on suurta. Vastaajilta ei tässä tutkimuksessa kysytty mielipidettä osallistua uudelleen teemapäivään, mutta saatujen vastausten perusteella voitiin huomata toistuvuutta siinä, että moni oli osallistunut teemapäivään useammin kuin yhden kerran. Teemapäivään osallistuvat puutarhaharrastajat saattavatkin välillä pitää väli vuoden ja osallistuvat sen jälkeen uu-

delleen oman puutarhansa kanssa (Katarina Lassheikki, Puutarhaliitto ry, sähköposti-viesti kirjoittajalle 29.8.2017).

Pitkäaikaisten harrastajien huomattiin käyttävän teemapäivään valmistautumiseen enemmän aikaa kuin muutaman vuoden harrastaneet. Omakotitalon puutarhojen omistajat käyttivät enemmän aikaa tapahtumaan valmistautumiseen kuin muiden puutarhatyyppien edustajat. Vähiten aikaa valmistautumiseen käyttivät siirtolapuutarhapalstojen omistajat.

9.2 Teemapäivän motivaatiot

Sosiaalinen kanssakäyminen ja yhteisöllisyys korostuvat puutarhaan liittyvien kyselytutkimuksien vastauksissa ja puutarhaan liittyvien aktiviteettien kautta on helppo saada uusia tuttavuuksia ja kohdata muita samanhenkisiä ihmisiä (Gross ja Lane 2007, Freeman ym. 2012). Puutarhaharrastajien antamat avoimet vastaukset kuvasivat hyvin paljon vastaajien innostusta ja kiinnostusta puutarhaa kohtaan. Monelle oli tärkeää esitellä omaa osaamistaan vierailijoille. He korostivat vuorovaikutuksen tärkeyttä niin oppimisen kuin tietotaidon jakamisen kannalta. Malletin ja Hanharatin (2004) mukaan sisäinen motivaatio vaikuttaa siihen miten yksilö toimii ja selittää sen, miksi yksilö haluaa toimia tietyn aktiviteetin parissa. Puutarhaharrastajat kokivat teemapäivän antavan heille mahdollisuuden tuntea ylpeyttä puutarhastaan ja siellä tehdystä työstä. Vastauksissaan puutarhaharrastajat korostivat teemapäivän olevan tärkeä ja tarpeellinen tapahtuma puutarhaharrastuksen ja puutarhakulttuurin esilletuomiseen kenelle tahansa siitä kiinnostuneelle, niin kokeneelle harrastajalle kuin harrastuksen juuri aloittaneille.

Yhteenkuuluvuuden tunne ja muiden samanhenkisten ihmisten tapaaminen oli monelle yksi motivoivimmista syistä osallistua teemapäivään. Sajaniemi ja Mäkelä (2015) painottavat ihmisen sosiaalisuutta ja sen tärkeyttä nykyajan muuttuvassa maailmassa, jossa joukkoon kuulumisen koetaan erityisen tärkeänä. Uusien tuttavuussuhteiden solmiminen, hyvän mielen antaminen muille ja sen saaminen myös itselle nousivat selkeästi esille monessa vastauksessa. Omasta harrastuksesta saatua ja koettua hyvää oloa ja mieltä, tahdottiin pyyteettömästi jakaa myös muille. Tämä sopii hyvin Martelan (2015) määrittelemään hyväntekemiseen. Se saa yksilön tuntemaan, että hänen toiminnallaan on positiivista vaikutusta toisen ihmisen elämään.

Osallistuminen ja oleminen osana valtakunnallista tapahtumaa oli motivoiva syy yli 70-vuotiaille vastaajille osallistua teemapäivään. He olivat myös kiinnostuneita vierailijoiden määrästä puutarhassa. Yksin asuvilla oli muita perhemuotoja enemmän kiinnostusta vierailijoiden määrästä puutarhassa ja heistä oli myös mukavaa saada ihasteluja puutarhastaan. Suurimmalla osalle puutarhaharrastajista vierailijoiden määrä ei kuitenkaan ollut se mitä teemapäivältä odotettiin, vaan moni oli iloinen siitä, että vieraita oli käynyt ja he olivat päässeet tapaamaan muita alan harrastajia ja saaneet vaihtaa kokemuksia näiden kanssa. Puutarhaharrastajan omasta vapaasta tahdosta tapahtunut osallistuminen teemapäivään motivoi vastauksia tutkittaessa selvästi enemmän kuin muiden esittämät toivomukset osallistumisesta. Osallistuminen teemapäivään omasta tahdostaan vastaa Ojasen (2007) ja Jarenkon ja Martelan (2015) kuvailemaa sisäisen motivaation määritelmää, jonka mukaan henkilö etsii itse tekemään häntä kiinnostavia asioita.

Teemapäivän puutarhavierailijoilta saadun palautteen todettiin olevan miellyttävä kannustin monelle omaa puutarhaharrastusta ajatellen. Palautteen kerrottiin antavan voimaa harrastuksen jatkamiseen ja uskoa siihen, että jotain ainakin on tehty oikein, kun muut ovat sitä mieltä. Ryanin ja Decin (2001) mukaan omalle tekemiselle saatu arvostus saa yksilön tuntemaan itsensä kyvykkääksi ja saa aikaan kokemuksen siitä, että hän osaa tekemänsä asiansa. Saadun negatiivisen palautteen ei mainittu vaikuttavan harrastamiseen, mutta sai osan vastaajista miettimään uudelleen teemapäivään osallistumista. Monelle toisten mielipiteillä ei ollut väliä, heille puutarhanhoito oli enemmän puutarhan laittamista itselleen mieluisaksi, mutta vierailijoiden antama positiivinen palaute toi kuitenkin hyvää mieltä.

9.3 Puutarhaharrastuksen motivaatiot

Puutarhaharrastuksen merkitystä mittaavien asenneväittämien joukosta korostuivat muita enemmän erityisesti puutarhaharrastuksen mieluisuus ja puutarhasta saatava hyvä olo. Puutarhan esteettisyys ja oman käden jäljen näkyminen puutarhassa koettiin myös tärkeiksi motivaatiotekijöiksi. Motivaatiotekijöistä puutarhaharrastuksen tuottama mielihyvä ja harrastuksen mieluisuus sekä puutarhan esteettisyys ja uuden oppiminen olivat tärkeämpiä naisille kuin miehille. Näiden lisäksi kaikille puutarhaharrastajille oli tärkeää seurata luonnossa tapahtuvia muutoksia ja nauttia puutarhan kukoistuksesta. Catanzaro ja Ekanemin (2004) sekä Claytonin (2007) mukaan puutarha koetaan paikkana, jossa

harrastajalla on mahdollista olla tekemisissä luonnon kanssa ja nauttia luonnon ja puutarhan esteettisyydestä mielekkäiden aktiviteettien parissa.

Puutarhaharrastajat arvioivat puutarhassa työskentelyn parantavan heidän henkistä ja fyysistä hyvinvointiaan. Kotipuutarhatutkimuksen mukaan motiiveina puutarhaharrastuksen mieluisuudelle pidetään puutarhanhoidon rauhoittavaa ja rentouttavaa vaikutusta sekä kuntoilua (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016). Prettyn ym. (2005) mukaan fyysisillä aktiviteeteilla ja luonnon tutkimisella on suotuisia vaikutuksia niin psyykkiseen kuin fyysiseen terveyteen. Qasim ja Dunnet (2000), Kidd ja Brascamp (2004) sekä Freeman ym. (2012) ovat myös tutkimuksissaan todenneet puutarhassa työskentelyn parantavan niin henkistä kuin fyysistä hyvinvointia. Unruhin (2004) ja Hawkinsin ym. (2011) mukaan puutarhassa tehtävien askareiden on havaittu olevan hyväksi niin vanhuksien kuin vakavasti sairaiden hoidossa ja kuntouttamisessa.

Claytonin (2007) mukaan kokeilunhalu kasvien parissa, rentoutuminen, luonnossa tapahtuvien muutosten seuraaminen oman puutarhan kautta, omilla käsillä tekeminen ja oman ruoan tuottaminen ovat asioita, jotka motivoivat kotipuutarhureita puutarhanhoidon parissa. Teemapäivään osallistuneiden puutarhaharrastajien mielestä puutarhan antimet, jonka tässä kyselyssä oli ajateltu kuvastavan hyötyviljelyä, jäi vähemmän tärkeämmäksi kuin mikään muu puutarhaharrastusta kuvannut motivaatiotekijä. Vuoden 2016 Kotipuutarhatutkimuksen tuloksissa kerrotaan yhdeksi kasvavaksi motiiviksi puutarhanhoitoon olevan itse viljeltävien tuotteiden puhtauden (Suomen Gallup Elintarviketieto Oy 2016). Saman asian mainitsi vain yksi teemapäivään osallistunut puutarhaharrastaja avoimen vastauksen kautta. Tarkastellessa avoimia vastauksia lähemmin selvisi, että monelle vastaajalle pääpaino puutarhassa oli nimenomaan koristekasvien viljelyssä eikä mainintoja hyötyviljelystä ollut lähes lainkaan vastausten joukossa.

Puutarhalla on merkitystä jokaisessa elinvaiheessa ja puutarhaharrastuksesta voi muodostua hyvinkin tärkeä osa henkilön identiteettiä, sekä elettyä että edessä olevaa elämää (Gross ja Lane 2007). Suurin osa kyselyyn vastanneista puutarhaharrastajista oli iältään yli 60- ja 70-vuotiaita, joille puutarhanhoito on ollut pitkäaikainen harrastus. Heille tärkeänä motivaatiotekijänä oli se, että puutarhanhoito on mieluisa harrastus, joka antaa mahdollisuuden oppia ja kokeilla uutta. He kokivat myös puutarhan kukinnan tärkeäksi motivaatiotekijäksi. Puutarhaharrastuksen voi vastausten perusteella päätellä olevan kyselyn kohderyhmälle harrastus, joka kiinnostaa läpi elämän.

Puutarhanhoito antaa harrastajalle mielihyvää, samaan tapaan kuin moni muu asia, jonka yksilö kokee itselleen mielekkääksi. Kiesling ja Manning (2010) korostavat puutarhan olevan harrastajalle merkittävä osa identiteettiä. Kyselyyn vastanneet ammattilaiset, olivat sitä mieltä, että puutarhanhoito on heille merkityksellistä ja vaikka se on osa työtä, on se myös samalla tärkeä harrastus. Innostus puutarhaa kohtaan vaikuttaa lähtevän tekijästä itsestään. Tämä täyttää Martelan (2015) määritelmän sisäisestä motivaatiosta, jonka hän kuvailee olevan motivaatiota, joka kumpuaa henkilön sisältä ja tekeminen itsessään on innostavaa, arvokasta ja mielekästä ja että sitä tekee mielellään omasta tahdostaan.

9.4 Tulosten luotettavuus

Kyselyn kokonaisvastausprosenttia (41 %) voidaan pitää kohtalaisen hyvänä, sillä Vehkalahden (2008) mukaan kyselytutkimusten vastausprosentit jäävät nykyisin alle 50 prosentin. Paperisen kyselyn vastausprosentti oli korkeampi kuin sähköisen kyselyn, joten vastaajat tavoitettiin paremmin kirjeitse kuin sähköpostilla.

Miesten osuus vastaajien joukossa oli huomattavan pieni, mutta tästä ei voida vetää johtopäätöksiä kuvastaako vastaajajoukko kattavasti Avoimet puutarhat -teemapäivään osallistuneiden puutarhan omistajien sukupuolijakaumaa. Kyselyyn pyydettiin vain yhtä vastausta jokaisesta taloudesta, jolloin vastaajina enemmistö on voinut tällä tavoin muodostua sukupuolijakauman perusteella naisvaltaiseksi.

Syitä siihen, miksi suurin osa kyselyn saaneista ei vastannut kyselyyn, ei ole tiedossa. Kyselyn saajia ei pyydetty kommentoimaan tai palauttamaan kirjeitse saamaansa kyselyä, mikäli he eivät halunneet siihen vastata. Heille oli myös annettu mahdollisuus ennen kyselyn lähettämistä kieltää yhteystietojensa käyttämisen tässä yhteydessä, mutta yksikään osallistujista ei sitä tehnyt. Siirtolapuutarhoille kyselyt postitettiin yhteyshenkilöille, joita pyydettiin jakamaan kyselyt eteenpäin teemapäivään osallistuneille avoimille puutarhoille. Osa näistä kyselyistä on voinut jäädä jakamatta tai ne on jaettu myöhässä, jolloin kyselyn saaja ei ole enää palauttanut saamaansa kyselylomaketta vastauksen määräajan ollessa umpeutunut. Yhtään paperista kyselylomaketta ei palautunut takaisin postitse niin että vastaanottajan osoitetiedot olisivat olleet väärin.

Sähköpostitse linkin kyselyyn saaneiden osoitetiedot olivat myös oikein, lähetetyistä sähköposteista ei saatu virheilmoituksia, mutta sähköpostiohjelma on voinut tulkita sähköpostin roskapostiksi ja poistanut sen automaattisesti tai sähköpostia ei ole luettu tai mahdollisuutta vastaamiseen ei ole ollut samalla hetkellä ja vastaaminen on sittemmin unohtunut. Sähköinen lomake sulkeutui viimeisen vastauspäivän jälkeen, joten kyseisen lomakkeen täyttö ei enää sen jälkeen ollut mahdollista. Luotettavuuteen voi vaikuttaa myös se, että tutkimuskysymykset on ymmärretty väärin vastaajien joukossa, näppäilyvirheissä paperisten lomakkeiden tallennusvaiheessa tai tilasto-ohjelman SPSS:n käytössä.

10 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkielman tarkoituksena oli saada vastauksia siihen, mikä saa osallistujat lähtemään mukaan Avoimet puutarhat -teemapäivään ja mitä osallistuminen antaa heille sekä samalla perehtyä puutarhaharrastukseen ja selvittää sen merkitystä kohderyhmälle. Tutkielman tuloksia voidaan käyttää hyväksi järjestäjän kannalta teemapäivän suunnittelussa ja kehittämisessä sekä tiedottamisessa. Sisältöä ja yhteistyömahdollisuuksia muiden toimijoiden kanssa voidaan myös muokata kohderyhmää paremmin palvelevaksi seuraavia tapahtumia ajatellen.

Määritelmä puutarhasta ja puutarhanhoidosta on muuttunut voimakkaasti viimeisen reilun sadan vuoden aikana. Hyötyviljelystä ja omavaraisuustaloudesta on kaupungistumisen ja väestön vaurastumisen myötä päädytty siihen, että puutarhanhoito on nykyään monelle harrastus, jonka parissa vietetään aikaa ja josta saadaan hyvää oloa. Puutarhan rentouttava ja rauhoittava vaikutus on monelle tärkeä vastapaino työelämän ja arjen kiireen keskellä. Puutarhoista tehdään näyttäviä omaksi iloksi ja samalla myös muiden ihailtavaksi. Kyselyyn vastanneet puutarhaharrastajat kokivat puutarhanhoidon ennen muuta positiivisena ja omaa hyvinvointia kohottavana harrastuksena. Puutarhan esteettisyys ja koristeellisuus olivat heille tärkeitä ominaisuuksia puutarhassa. Oman tekemisen jälki puutarhassa oli tärkeää ja siitä haluttiin nauttia.

Tutkielmasta saadut tulokset tukevat sitä käsitystä, millaisena Avoimet puutarhat -teemapäivää on Puutarhaliitto ry:n puolesta markkinoitu jo useamman vuoden ajan. Teemapäivästä on lyhyessä ajassa tullut puutarhaharrastajien oma tapahtuma, joka antaa mahdollisuuden vuorovaikutukselle avoimien puutarhojen ja puutarhavierailijoiden vä-

lillä. Tapahtuman kautta on mahdollista tavata muita samanhenkisiä ihmisiä, vaihtaa kokemuksia, saada uusia ideoita ja jakaa hyvää mieltä muille. Teemapäivä kokoaa yhteen puutarhaharrastajia ympäri maan ja tapahtuman onnistuminen on kiinni osallistujien omaehtoisesta halusta avata puutarhansa vierailijoille. Tämän tutkielman kautta saatu positiivinen palaute antaa vahvistusta sille, että tapahtumalle löytyy kiinnostusta ja tarvetta puutarhaharrastajien joukossa myös tulevaisuudessa.

11 KIITOKSET

Kiitän Puutarhaliitto ry:tä avusta ja tuesta tutkielmaani liittyen ja saamastani mahdollisuudesta työskennellä Avoimet puutarhat -teemapäivän parissa tutustuen samalla suomalaiseen puutarhaharrastukseen. Kiitos ohjaajalleni, yliopistonlehtori Leena Lindénille, avusta ja opastuksesta tutkielmani tekemisen yhteydessä. Kiitos Erja Rappelle vinkeistä ja näkökulmien antamisesta tutkielman suunnitteluvaiheessa. Kiitän Ljudmila ja Nikolai Borisoffin puutarhasäätiötä ja Maiju ja Yrjö Rikalan puutarhasäätiötä apurahan myöntämisestä ja saamastani luottamuksesta tutkielmaani kohtaan. Suurimmat kiitokset tahdon osoittaa vanhemmilleni, Mirja ja Ilkka Ojaselle, kiittäen heitä saamastani tuesta, kannustuksesta ja hyvistä neuvoista opintojeni aikana.

LÄHTEET

- Catanzaro, C. & Ekanem, E. 2004. Home Gardeners Value Stress Reduction and Interaction with Nature. *Acta Horticulturae* 639: 269-275.
- Cervinka, R., Röderer, K. & Hefler, E. 2011. Are nature lovers happy? On various indicators of well-being and connectedness with nature. *Journal of Health Psychology* 17 (3): 379-388.
- Clayton, S. 2007. Domestical nature: Motivations for gardening and perceptions of environmental impact. *Journal of Environmental Psychology* 27: 215-224.
- Connell, J. 2004. The purest of human pleasures: the characteristics and motivations of garden visitors in Great Britain. *Tourism Management* 25: 229-247.
- Connell, J. 2005. Managing gardens for visitors in Great Britain: a story of continuity and change. *Tourism Management* 26: 185-201.
- Deci, E. L. & Ryan, R. M. 2000. The "what" and "why" of goal pursuits. Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry* 11(4): 227-268.
- Det norske hageselskap. 2017. Praktisk info til hagevertene. Oslo, Norge:
Det norske hageselskap: <http://www.hageselskapet.no/finn-hage/praktisk-info-til-hagevertene/> Viitattu 21.1.2017.
- Donner, J. 2015. Kasvitarhasta puutarhakotiin – Naiset kotipuutarhan tekijöinä Suomessa 1870–1930. Taidehistorian väitöskirja. Helsingin yliopisto, historian, filosofian ja taiteentutkimuksen laitos. 293 s.
- Dunnet, N. & Qasim, M. 2000. Perceived Benefits to Human Well-being of Urban Gardens. *HortTechnology* 10: 40-45.
- Eskola, J. & Suoranta, J. 2003. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Osuuskunta Vastapaino. 266 s.
- Fredrickson, B. L. 2001. The role of positive emotions in positive psychology: The broaden-and-build theory of positive emotions. *American Psychologist* 56 (3): 218-226.
- Freeman, C., Dickinson, K. J. M., Porter, S., van Heezik, Y. 2012. "My garden is an expression of me": Exploring householders' relationships with their gardens. *Journal of Environmental Psychology* 32: 135-143.
- Gross, H. & Lane, N. 2007. Landscapes of the lifespan: Exploring accounts of own gardens and gardening. *Journal of Environmental Psychology* 27: 225-241.
- Haveselskabet. 2017. Åbne Haver og Havefestival 2017. Søborg, Danmark: Haveselskabet. <https://haveselskabet.dk/abne-haver-og-havefestival-2017> Viitattu 21.1.2017.
- Hawkins, J. L., Thirlaway, K. J., Backx, K. & Clayton, D. A. 2011. Allotment Gardening and Other Leisure Activities for Stress Reduction and Healthy Aging. *HortTechnology* 21 (5): 577-585.
- Häyrynen, M. 2005. Puutarha, lakriksi ja kulkue – suomalaisen puutarhan kansainvälisyys. Teoksessa: Halme, A-M. (toim.). Puistot ja puutarhat. Suomen Kotiseutuliitto. Suomen Kotiseutuliiton julkaisuja A:11. s.18-24.
- Häyrynen, M. 2001. Suomalainen puutarha. Teoksessa: Häyrynen, M., Eskola, T., Frondelius, S. & Leskinen, P. (toim.). 2001. Hortus fennicus. Suomen puutarhataide. Helsinki: Viherympäristöliitto ry ja Suomen Puutarhataiteen seura ry. s.10-31.
- Kidd, J. L. & Brascamp, W. 2004. Benefits of Gardening to the Well-being of New Zealand gardeners. *Acta Horticulturae*. 639: 103-112.
- Kiesling, F. M. & Manning, C. M. 2010. How green is your thumb? Environmental gardening identity and ecological gardening practices. *Journal of Environmental Psychology* 30: 315-327.

- Koivunen, T. 2010. Puutarhaharrastus. Teoksessa: Rappe, E., Linden, L. & Koivunen, T. Puisto, puutarha ja hyvinvointi. Porvoo: Bookwell Oy. s. 139-150.
- Kok, B. E., Coffey, K. A., Cohn, M. A., Catalino, L. I., Vacharkulksemsuk, T., Algoe, S. B., Brantley, M. & Fredrickson, B. L. 2013. How positive emotions build physical health: Perceived positive social connections account for the upward spiral between positive emotions and vagal tone. *Psychological Science* 24: 1123-1132
- Lammi, M. & Timonen, P. 2007. Lammi, Minna & Timonen, Päivi: Kaalimaalta unelmapuutarhaan. Puutarhaihanteiden muutos sodanjälkeisessä Suomessa. Teoksessa: Lammi, M., Järvinen, R. & Leskinen, J. (toim.): Kuluttajat kehittäjinä. Miten asukkaat vaikuttavat palvelumarkkinoilla? Kuluttajatutkimus-keskuksen vuosikirja 2007. Helsinki: Hakapaino Oy. s. 205-221
- Lammi, M. & Timonen, P. 2008. Oman puutarhan mansikoita – puutarhaihanteiden ja asumiskonseptien eriytyminen toisen maailmansodan jälkeen. Teoksessa: Lammi, M. & Timonen P. (toim.). Koti – tehtävistä uusiin ihanteisiin. Kuluttajatutkimuskeskuksen kirjoja 4. Tampere: Tampereen yliopistopaino s.77-88.
- Liimatainen, M. 2016. Matka puutarhaan – suomalaisen puutarhamatkailun jäljillä. Maisteritutkielma. Taiteiden ja kulttuurintutkimuksen laitos. Jyväskylän yliopisto. 115 s.
- Lipovska, B. 2012. The fruit of garden tourism may fall over the wall: Small private gardens and tourism. *Tourism Management Perspectives* 6: 114-121.
- Mallett, C. J., & Hanrahan, S. J. 2004. Elite athletes: Why does the “fire” burn so brightly? *Psychology of Sport and Exercise* 5: 183-200.
- Martela, F. 2015. Onnellisuuksien psykologia. Teoksessa: Uusitalo-Malmivaara, L. (toim.). Positiivisen psykologian voima. 2.painos. Juva: PS-kustannus. s.30-62.
- Martela, F. & Jarenko, K. 2014. Sisäinen motivaatio. Tulevaisuuden työssä tuottavuus ja innostus kohtaavat. Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan julkaisu 3/2104. Helsinki: Tulevaisuusvaliokunta. http://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/julkaisut/Documents/tuvj_3+2014.pdf Viitattu 20.1.2017
- Nordh, H., Wiklund, K. T., Koppang, K. E. 2016. Norwegian allotment gardens – a study of motives and benefits. *Landscape Research* 41 (8) 853-868.
- Ojanen, M. 2007. Positiivinen psykologia. 2.painos. Helsinki: Edita. 421 s.
- Open Gardens - the UK National Directory. 2017. United Kingdom: Open Gardens - the UK National Directory <http://www.opengardens.co.uk/about.php> Viitattu 21.1.2017.
- Pretty, J., Peacock, J., Sellens, M. & Griffin, M. 2005. The mental and physical health outcomes of green exercise. *International Journal of Environmental Health Research* 15 (5): 319-337.
- Puutarhaliitto ry. 2012. Tervetuloa avoimiin puutarhoihin 19.8.2012 ja avoimet puutarhat.fi palveluun! Helsinki: Puutarhaliitto ry. <http://www.puutarhaliitto.fi/index.php?action=view&id=84&module=newsmodule&src=%40random4816a5978a514> Viitattu 19.1.2017.
- Puutarhaliitto ry. 2017a. Ohjeet. Helsinki: Puutarhaliitto ry. <http://www.avoimetpuutarhat.fi/fin/tapahtumainfoa/ohjeet/> Viitattu 20.1.2017.
- Puutarhaliitto ry. 2017b. Tapahtumainfoa. Helsinki: Puutarhaliitto ry. <http://avoimetpuutarhat.fi/fin/tapahtumainfoa/> Viitattu 20.1.2017.
- Puutarhaliitto ry. 2017c. Teemapäivätiedotus. Helsinki: Puutarhaliitto ry. <http://www.avoimetpuutarhat.fi/fin/tapahtumainfoa/teemapaivatiedotus/> Viitattu 20.1.2017.
- Puutarhaliitto ry. 2017d. Ajankohtaista. Helsinki: Puutarhaliitto ry. <http://www.avoimetpuutarhat.fi/fin/tapahtumainfoa/ajankohtaista/> Viitattu 20.1.2017.

- Ruoff, E. 2001. Vanhoja suomalaisia puutarhoja. Keuruu: Kustannusosakeyhtiö Otava. 238 s.
- Ruoff, E. 2005. Maalaispuutarhojen kehitysvaiheita. Teoksessa: Teoksessa: Halme, A-M. (toim.). Puistot ja puutarhat. Suomen Kotiseutuliitto. Suomen Kotiseutuliiton julkaisuja A:11. s. 98-105.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. 2000. Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist* 55: 68-78.
- Sajaniemi, N. & Mäkelä, J. 2015. Ihminen voi hyvin joukossa. Teoksessa: Uusitalo-Malmivaara, L. (toim.). Positiivisen psykologian voima. 2. painos. Juva: PS-kustannus. s.136-159.
- Salmela, U. 2005. Varhaiset siirtolapuutarhat Suomessa. Teoksessa: Häyrynen, M., Eskola, T., Frondelius, S. & Leskinen, P. (toim.). 2001. Hortus fennicus. Suomen puutarhataide. Helsinki: Viherympäristöliitto ry ja Suomen Puutarhataiteen seura ry. s.114-119.
- Suomen Gallup Elintarviketieto Oy. 2016. Kotipuutarhatutkimus 2016. Tilattavissa Puutarhaliitto ry:ltä. 43 s.
- The Royal Horticultural Society. 2017. Our work. London, UK: The Royal Horticultural Society. <https://www.rhs.org.uk/about-the-rhs/what-we-do/what-we-do> Viitattu 21.1.2017.
- Trädgårdsriket. 2017. Om oss. Malmö: Bokförlaget Arena. <http://www.tradgardsriket.se/om-oss/> Viitattu 21.1.2017.
- Trädgårdsriket. 2017a. Tusen trädgårdar. Malmö: Bokförlaget Arena. <http://www.tradgardsriket.se/tusen-tradgardar-2016/> Viitattu 21.1.2017.
- Unruh, A. M. 2004. The Meaning of Gardens and Gardening in Daily Life: A Comparison between Gardeners with Serious Health Problems and Healthy Participants. *Acta Horticulturae*. 639: 67-73.
- Uusitalo-Malmivaara, L. 2015. Positiivinen psykologia - mitä se on? Teoksessa: Uusitalo-Malmivaara, L. (toim.). Positiivisen psykologian voima. 2. painos. Juva: PS-kustannus. s.18-29.
- Vehkalahti, K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Tammi. 223 s.

LIITE 1: Saatekirje puutarhoille

SAATE | FÖLJEBREV

Kysely Avoimet puutarha 2016 teemapäivään osallistuneille puutarhan omistajille.
Enkät för trädgårdsägare som deltog i Öppna trädgårdar temadagen 2016

Hei!

Olen kasvintuotantotieteiden opiskelija Helsingin yliopistosta ja teen maisterintutkielmaani Avoimet puutarhat –teemapäivästä. Maisterintutkielmassa on tavoitteena perehtyä puutarhaharrastuksen suosioon Suomessa sekä selvittää, mikä saa monet puutarhan omistajat osallistumaan Avoimet puutarhat –teemapäivään. Tutkimusaineisto kerätään kirjallisena kyselytutkimuksena vuoden 2016 Avoimet puutarhat –teemapäivään osallistuvien puutarhojen omistajilta.

Lähestyn Sinua, kun osallistuit vuoden 2016 teemapäivään ja toivon, että käyttäisit muutaman minuutin ajastasi vastaamalla tähän kyselylomakkeeseen. Yksi vastaus taloudestasi riittää. Osallistujilta saamani vastaukset ovat tärkeä osa maisterintutkielmani onnistumista. Vastaathan kyselyyn viimeistään 9. syyskuuta 2016 mennessä.

Kyselyn tulokset esitetään vain yhteenvetoina, eikä yksittäisen vastaajan antamia tietoja käytetä muuhun tarkoitukseen.

Kyselyyn vastaajien kesken arvotaan viisi palkintoa. Voit valita mieleisesi palkinnon kolmesta vaihtoehdosta, jotka löydät kyselyn viimeiseltä sivulta. Mikäli haluat osallistua arvontaan, annathan yhteystietosi kyselyn viimeisellä sivulla sitä varten. Yhteystietoja käytetään vain mahdollisesta arvontavoitosta ilmoittamiseen.

Osoitelähde: Puutarhaliitto ry, Avoimet puutarhat 2016 teemapäivän osallistujalista.

Kiitos avustasi!

Ystävällisin terveisin,

Jaana Ojanen

Sähköposti: jaana.k.ojanen@helsinki.fi

SAATE | FÖLJEBREV

Kysely Avoimet puutarha 2016 teemapäivään osallistuneille puutarhan omistajille.
Enkät för trädgårdsägare som deltog i Öppna trädgårdar temadagen 2016

Hej!

Jag studerar växtodlingsvetenskap i Helsingfors universitet och gör min magisterexamen om trädgårdsevenemanget Öppna trädgård. I magisterexamen är det meningen att studera trädgårdshobbyn popularitet i Finland, samt ta reda på vad får så många trädgårdsägare att delta i evenemanget Öppna trädgårdar. Materialet samlas som en skriftlig enkät bland trädgårdsägare som deltar med sin trädgård i Öppna trädgårdar 2016.

Jag skickar den här enkäten till Dig och hoppas att Du skulle ha några minuter att använda för att svara på frågorna. Vänligen svara ett svar per hushåll. Svaren som jag kommer att få spelar en stor roll att få magisterexamen att lyckas. Vänligen returnera dina svar senast den 9 september 2016.

Alla uppgifter behandlas namnlös och konfidentiellt. Resultat av enkät ska presenteras bara som sammandrag. Uppgifter av enskilda trädgårdsägare upplästs inte för något annat.

Bland de som har svarat på enkäten kommer det att lottas ut fem priser. Du kan välja vilken pris du skulle vilja ha bland tre alternativ, som du hittar på enkätens sista sida. Om du vill delta i lotteriet, vänligen lämna dina kontaktuppgifter på enkätens sista sida. Uppgifterna kommer endast att användas för att meddela eventuella lotterivinster.

Adressuppgifter: Puutarhaliitto – Trädgårdsförbundet ry, deltagare i temadagen Öppna trädgårdar 2016.

Tack för din hjälp!

Med vänliga hälsningar,

Jaana Ojanen

E-post: jaana.k.ojanen@helsinki.fi

LIITE 2: Saatekirjeen lisäosa yhteyshenkilöille

SAATE

Kirje Avoimet puutarhat –teemapäivän 2016 yhteyshenkilöille

Hei!

Sinut on merkitty yhteyshenkilöksi Avoimet puutarhat 2016 –teemapäivään usealle puutarhalle. Pyydän Sinua jakamaan nämä kyselyt eteenpäin näille puutarhoille, jotta heilläkin on mahdollisuus vastata tekemääni kyselyyn. Puutarhoille jaettavien kyselyjen määrä perustuu teemapäivään ilmoitettuun osallistujamäärään.

Kiitos avustasi!

Ystävällisin terveisin,

Jaana Ojanen

Sähköposti: jaana.k.ojanen@helsinki.fi

LIITE 3: Kysely Avoimet puutarhat 2016 teemapäivään osallistuneille puutarhan omistajille

Kysely Avoimet puutarha 2016 teemapäivään osallistuneille puutarhan omistajille.
Enkät för trädgårdsägare som deltog i Öppna trädgårdar tematagen 2016.

1. Ikä? | Ålder? Valitse sopivin vaihtoehto. | Kryssa i passande alternativ.

- ☐ Alle 30 vuotta | Under 30 år
☐ 30 - 40 vuotta | 30 - 40 år
☐ 40 - 50 vuotta | 40 - 50 år
☐ 50 - 60 vuotta | 50 - 60 år
☐ 60 - 70 vuotta | 60 - 70 år
☐ 70 +

2. Sukupuoli? | Kön? Valitse sopivin vaihtoehto. | Kryssa i passande alternativ.

- ☐ Mies | Man
☐ Nainen | Kvinna
☐ Muu | Annat: _____

3. Perhemuoto? | Familjeförhållanden? Valitse sopivin vaihtoehto. | Kryssa i passande alternativ.

- ☐ Asun yksin | Jag bor ensam
☐ Lapsiperhe | Barnfamilj
☐ Parisuhteessa | Parförhållande
☐ Muu | Annat: _____

4. Puutarhan sijainti? | Var ligger din trädgård? Valitse sopivin vaihtoehto. | Kryssa i passande alternativ.

☐ Ahvenanmaa Åland	☐ Pirkanmaa Birkaland
☐ Etelä - Karjala Södra Karelen	☐ Pohjanmaa Österbotten
☐ Etelä - Pohjanmaa Södra Österbotten	☐ Pohjois - Karjala Norra Karelen
☐ Etelä - Savo Södra Savolax	☐ Pohjois - Pohjanmaa Norra Österbotten
☐ Kainuu Kajanaland	☐ Pohjois - Savo Södra Savolax
☐ Kanta - Häme Egentliga Tavastland	☐ Päijät - Häme Päijänne - Tavastland
☐ Keski - Pohjanmaa Mellersta Österbotten	☐ Satakunta Satakunta
☐ Keski-Suomi Mellersta Finland	☐ Uusimaa Nyland
☐ Kymenlaakso Kymmenedalen	☐ Varsinais-Suomi Egentliga Finland
☐ Lappi Lappland	

5. Onko puutarha sinun vai koko perheen yhteinen harrastus? Valitse sopivin vaihtoehto.

Är trädgårdsskötseln din egen hobby eller familjens gemensamma hobby? Kryssa i passande alternativ.

- ☐ Minun harrastus | Min hobby
☐ Perheen yhteinen harrastus | Familjens hobby

6. Miten luokitteisit itsesi puutarhaharrastajana? Valitse sopivin vaihtoehto.

Hur skulle du beskriva dig som trädgårdsentusiast? Kryssa i passande alternativ.

- ☐ Pitkäaikainen harrastaja | Trädgårdsskötseln har varit min hobby många år
☐ Harrastanut muutamia vuosia | Trädgårdsskötseln har varit min hobby några år
☐ Aloittelija | Nyligen börjat
☐ Jonain muuna, millaisena? | Annat? _____

7. Milainen puutarha sinulla on? Valitse sopivin vaihtoehto.

Hurdan trädgård har du? Kryssa i passande alternativ.

- ☐ Omakotitalon puutarha | Egnahemsträdgård
☐ Rivitalon puutarha | Radhusträdgård
☐ Plenoispuutarha, parveke tai patio | Miniträdgård, balkong eller terras
☐ Mökkipuutarha | Stugsträdgård
☐ Siirtolapuutarhapalsta | Koloniträdgårdslott
☐ Joku muu, mikä? | Någon annan, vad? _____

8. Kuinka paljon aikaa käytät keskimäärin viikossa puutarhanhoitoon kasvukaudella? Valitse sopivin vaihtoehto.

Hur mycket tid använder du genomsnitt att ta hand om trädgården i veckan under växtsäsongen? Kryssa i passande alternativ.

- ☐ Alle tunnin | Under en timme
☐ 1- 5 tuntia | 1-5 timmar
☐ 5-10 tuntia | 5-10 timmar
☐ 10 -20 tuntia | 10 -20 timmar
☐ 20-30 tuntia | 20-30 timmar
☐ Yli 30 tuntia | Över 30 timmar

Kysely Avoimet puutarha 2016 teemapäivän osallistuneille puutarhan omistajille.
Enkät för trädgårdsgårdare som deltog i Öppna trädgårdar temadagen 2016

9. Mitä puutarha ja puutarhanhoito merkitsevät sinulle?
Vad betyder trädgård och trädgårdsskötsel för dig?

Valitse sopivin vaihtoehto annetusta vastausasteikosta (1-5).
Välj också lämpligast valda utgåvan valtoehdon.
Kryssa i passande alternativ (1-5). Om du vill, kan du även svara för flera alternativ.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
	Helt av annan åsikt	Delvis annan åsikt	Kan inte säga	Delvis samma åsikt	Helt av samma åsikt
Puutarhanhoito on minulle mieluisa harrastus.	1	2	3	4	5
Trädgårdsskötseln är min älskade hobby.	1	2	3	4	5
Puutarha antaa mahdollisuuden oppia ja kokeilla uusia asioita. Trädgården ger möjlighet att lära och prova nya saker.	1	2	3	4	5
Puutarha antaa minulle hyvää oloa. Trädgården gör mig välmående.	1	2	3	4	5
Puutarha antaa minulle esteettistä nautintoa. Trädgården ger mig estetisk njutning.	1	2	3	4	5
Viljelyn iloa ja haasteita. Odlingsglädje och utmaningar.	1	2	3	4	5
Hyvin hoidettu puutarha välkuttaa kiinteistön edustavuuteen ja arvoon. En välskött trädgård påverkar fastighetens representativa utseende och värdet.	1	2	3	4	5

Jotain muuta, mikä? | Något annat, vad?

10. Mikä on parasta puutarhassa?
Vad är bäst med trädgården?

Valitse sopivin vaihtoehto annetusta vastausasteikosta (1-5).
Välj också lämpligast valda utgåvan valtoehdon.
Kryssa i passande alternativ (1-5). Om du vill, kan du även svara för flera alternativ.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
	Helt av annan åsikt	Delvis annan åsikt	Kan inte säga	Delvis samma åsikt	Helt av samma åsikt
Puutarhassa näkyy käteni jälki.	1	2	3	4	5
I trädgården syns det som jag själv har gjort.	1	2	3	4	5
Puutarhan antimet.	1	2	3	4	5
Trädgårdens ger utbyte.	1	2	3	4	5
Puutarhan kukinta.	1	2	3	4	5
Blomning i trädgården.	1	2	3	4	5
Työskentely puutarhassa parantaa henkistä hyvinvointiani. Arbetet i trädgården gör min psykiska hälsa bättre.	1	2	3	4	5
Työskentely puutarhassa parantaa fyysistä hyvinvointiani. Arbetet i trädgården gör min fysiska hälsa bättre.	1	2	3	4	5
Luonnossa tapahtuvien muutosten seuraaminen. Ändringar som sker i naturen.	1	2	3	4	5

Joku muu, mikä? | Något annat, vad?

11. Kuinka monta kertaa puutarhasi on ollut mukana Avoimet puutarhat -teemapäivässä?
Hur många gånger har din trädgård varit med i temadagen?

- ☐ Yhden kerran | En gång
☐ Kaksi kertaa | Två gånger
☐ Kolme kertaa | Tre gånger
☐ Neljä kertaa | Fyra gånger

Kysely Avoimet puutarha 2016 teemapäivään osallistuneille puutarhan omistajille.
Enkät för trädgårdsägare som deltog i Öppna trädgårdar temadagen 2016

O Vilsi kertaa | Fem gånger

12. Kuinka paljon aikaa käytät valmisteluihin puutarhassasi ennen teemapäivää?

Hur mycket tid använder du i trädgården för att förbereda temadagen?

O 1-5 tuntia | 1-5 timmar

O 5-10 tuntia | 5-10 timmar

O 10-20 tuntia | 10-20 timmar

O Yli 20 tuntia | Över 20 timmar

O En käytä aikaa valmisteluja varten. | Har inte använt någon tid till förberedelser.

13. Mikä saa sinut osallistumaan teemapäivään? Vad är det som får dig att delta i temadagen?	Valitse sopivin vaihtoehto annetusta vastausasteikosta (1-5). Välj också halutessasi valita useamman vaihtoehdon. Kryssa i passande alternativ (1-5). Om du vill, kan du även svara för flera alternativ.				
	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osas sanoi	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
	Helt av annan åsikt	Delvis annan åsikt	Kan inte säga	Delvis samma åsik	Helt av samma åsikt
Minusta on mukavaa, että muut ihaillevat puutarhaani. Jag tycker att det är trevligt, att andra uppskattar min trädgård.	1	2	3	4	5
Haluun esitellä puutarhaani muille, koska puutarhani on minulle tärkeä. Jag vill visa upp min trädgård för andra, därför att den är viktig för mig.	1	2	3	4	5
Muiden samanhenkisten puutarhaharrastajien tapaaminen. Att jag får möta andra trädgårdsentusiaster.	1	2	3	4	5
Minua kiinnostaa tietää kuinka moni vieraillee puutarhassani. Jag är intresserad att veta hur många kommer och besöker i min trädgård.	1	2	3	4	5
Muut ovat pyytäneet ja toivoneet minua osallistumaan. Andra har frågat och bitt mig att delta.	1	2	3	4	5

Joku muu asia, mikä?

Något annat, vad?

14. Mikä on parasta teemapäivässä? Vad är bäst med temadagen?	Valitse sopivin vaihtoehto annetusta vastausasteikosta (1-5). Välj också halutessasi valita useamman vaihtoehdon. Kryssa i passande alternativ (1-5). Om du vill, kan du även svara för flera alternativ.				
	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osas sanoi	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
	Helt av annan åsikt	Delvis annan åsikt	Kan inte säga	Delvis samma åsik	Helt av samma åsikt
Uusien tuttavien tapaaminen. Träffa nya bekanta.	1	2	3	4	5
Kokemusten vaihtaminen ja uuden oppiminen. Att byta erfarenheter och lära sig nytt.	1	2	3	4	5
Oleminen osana suurta valtakunnallista tapahtumaa. Att vara med i ett stort, riksomfattande evenemang.	1	2	3	4	5
Muiden antaman palautteen saaminen puutarhasta. Att andra ger respons om min trädgård.	1	2	3	4	5

Joku muu, mikä? | Något annat, vad?

Kysely Avoimet puutarha 2016 teemapäivän osallistuneille puutarhan omistajille.
Enkät för trädgårdsgare som deltog i Öppna trädgårdar temadagen 2016

15. Millaista palautetta sait teemapäivästä ja vaikuttaako saamasi palaute puutarhaharrastukseesi?
Kerro lyhyesti omin sanoin (max. 50 sanaa).
Vad har du fått som respons om din trädgård på temadagen och påverkar det din trädgårdshobby?
Berätta kort med egna ord (max. 50 ord).

16. Kerro vielä lyhyesti omin sanoin (max. 100 sanaa), mitä teemapäivä antaa sinulle ja millaisena sinä koet sen puutarhaharrastajan näkökulmasta.
Berätta ännu kort med egna ord (max 100 ord), vad du får av temadagen och hur du upplever den som trädgårdsentusiast?

17. Vastaajien kesken arvotaan viisi palkintoa. Valitse mieluisin palkinto alla olevista vaihtoehdoista.
Mikäli haluat osallistua arvontaan, lähetäthän yhteystietosi vastauslomakkeen mukana.
Yhteystietoja käytetään vain mahdollisesta arvontavoitosta ilmoittamiseen.
Bland de som har svarat kommer det att lottas ut fem priser. Du kan välja bland tre alternativ här nedan vilken pris skulle du vilja ha.
Om du vill delta i lotteriet, vänligen skicka dina kontaktuppgifter med svarsblanketten. Uppgifterna kommer endast att användas för att meddela eventuella lotterivinster.

Mieluisin palkinto on:

Pris, som jag skulle vilja ha är:

- ☐ Fiskars bonsaisaksset | Fiskars bonsaisax
☐ Kotipuutarhan vuosikerta -tilaus | En Kotipuutarha årgång
☐ Viljelykasvien nimistö -kirja | Boken Viljelykasvien nimistö

Nimi | Namn

Osoite | Adress

Postinumero | Postnummer

Postitoimipaikka | Postort

Sähköposti | E-post

Puhelin | Telefon

Kiitos vastauksistasi ja avustasii

Tack för dina svar och din hjälp!